

MAANDSCHRIFT VOOR
BIJENTEELT

54e JAARGANG

JUNI 1952

No. 6

•••

VERENIGING

TOT

BEVORDERING

DER

BIJENTEELT

IN

NEDERLAND

•••

Mijn honing is bekroond

zullen straks tal van imkers zeggen, die deelnemen aan de Nationale Honingtentoonstelling te Breda op 21 Augustus. Zo'n bekroning heeft evenveel waarde als een diploma na een met goed gevolg afgelegd examen. Er blijkt uit dat de winnaar een uitstekend vakman is; het is een brevet van buitengewone bekwaamheid. En . . . als u straks op een of meer bekroningen kunt wijzen geeft dat uw afnemers ook vertrouwen in de kwaliteit en de zuiverheid van uw product, het zal gemakkelijker verkoopbaar zijn en een hogere prijs opbrengen. Het gegoede publiek betaalt graag een paar dubbeltjes extra voor een buitengewoon goed product, dat met de uiterste zindelijkheid gewonnen is en dat in een keurige verpakking wordt aangeboden.

Over de behandeling van uw honing behoeven wij u niets meer te vertellen, in het Maandschrift verschijnen tegenwoordig artikelen, waarin alles duidelijk wordt uiteengezet. De honingklassen, waarin U mee kunt dingen naar de prijzen, zijn in dit nummer vermeld. Zet van elke oogst wat honing achteruit.

Bijenuitlaat, die 12 bijen tegelijk doorlaat van de honingkamer naar beneden, maar niet terug, zodat gedurende de nacht uw honingkamers bijenvrij zijn f 0,95

Bijenuitlaat, gemonteerd op de bekende dekplank „Universeel”. (U gebruikt deze dekplank ook om uw volken te bedekken, in plaats van een kleedje dus. Er blijft bijenruimte tussen de plank en de toplatten, de wasmot kan door de bijen worden bestreden en in de winter kunnen de bijen van de ene straat in de andere komen. Op de opening past het bekende voerapparaat „Succes”). f 3,20

Labordozen, van ouds bekend, voor het slingeren van de korfhoning. f 4,75

Electrisch ontzegelapparaat met ingebouwd verwarmingselement, 220 volt f 6,75

Ontzegelvork met vernikkelde pennen . f 2,20

Ontzegelmes f 4,—

Dubbele honingzeven:

klein model, doorsnee 16 cm om aan de slinger te hangen f 4,25

groot model, doorsnee 22 cm, om op de emmer te plaatsen f 5,60

klein model, doorsnee 16 cm, om op de emmer te plaatsen f 4,25

Kaasdoek voor het zeven van uw honing, per stuk f 1,10

Laat ze een paar dagen staan en kijk dan zeer scherp naar de bovenste honing, zo mogelijk met een vergrootglas en als ge er nog ongerechtigden in ontdekt zeef dan de honing nog eens door dubbel kaasdoek.

Laat de honing in de potjes kristalliseren en zoekt het mooist gekristalliseerde uit voor de tentoonstelling. Vergeet ook niet na kristallisatie nog eens naar het bovenste laagje te kijken!

Kort voor de datum van verzending kunt ge een aantal potjes op een waterbad vloeibaar maken en ook daar weer de beste uitzoeken. Een eventueel schuimrandje voorzichtig verwijderen.

OOK UW VROUW KAN MEEDOEN !

Hebt ge geen goed recept voor een honingkoek? Schrijf dan even een briefkaartje en we sturen het u gratis toe! Als ook uw Vrouw meedoet vergroot dat uw kans op de bijzondere ereprijs! We zenden u dan meteen onze volledige prijslijst, waaruit we hieronder slechts enige oogst-artikelen vermelden:

Drieraams honingslinger met geruisloze wormwielaandrijving, vrijloop en terugdrukrem f 105,—

Vierraams honingslinger, uitvoering als drieraamsslinger f 135,—

Tweeraams tafelslinger, de honingslinger voor de kleine imker f 62,50

Pondsflacons met goudgeel conservengelakt deksel en karton- en perka mentinlage f 0,17
(In verband met de hoge papierenprijzen wordt de in vakjes verdeelde golfkartonnen verzenddoos tegen kostprijs gefactureerd, deze kan 48 flacons bevatten).

Honingbussen

25 kg f 3,50

12½ kg f 1,70

5 kg f 1,15

2½ kg f 0,85

Etiketten

blauw met goud, per 100 f 1,50

kleurendruk, per 100 f 1,50

sluitetiketten met rondjes, per 100 . f 1,—

(Voor grotere hoeveelheden raadplege U onze prijslijst)

(Als U ons de tekst in blokletters opgeeft laten wij de etiketten tegen kostprijs bedrukken met uw naam en adres)

Stuifmeelval f 5,—

Tel. 2863

Giro 1171

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS WAGENINGEN

Maandschrift voor

BIJENTEELT

UITGAVE VAN DE VERENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND

*

Verschijnt
de eerste Dinsdag
van elke maand

Redacteur: R. P. Groenveld. Adres Redactie en Administratie: Bijenhuis, Wageningen.
Telefoon 2863, Postrekening 27772.
Commissie van Redactie: A. S. Planting, B. A. v. d. Saande en A. Vink. Adviseurs: de
Rijksbijenteeltconsulenten. Vaste medewerker: Joh. A. Joustra.

Wanneer vroeg in de Juni-ochtend de zon in haar volle zomerse gratie is opgegaan en de stralend-heldere, smetteloze morgenhemel de belofte van een schone en warme dag inhoudt, dan heerst er een feestelijke stemming in de bijenstal. Nauwelijks hebben de eerste zonnestralen de kast beroerd of bij drommen tuimelen de bijen het vlieggat uit, verheffen zij zich in de blauwe, zondoorstraalde ruimte, op weg naar wat hen allen bezielt, de bloemen. De bloemen, die in de zoele nacht hun begerenswaardige nectar hebben geproduceerd en deze thans in hun wijd opengestelde kelken beschikbaar stellen in ruil voor de medewerking der bijen aan de verlangde kruisbestuiving. Het feest van de arbeid is begonnen.

VOOR DE GROENTJES van ons GROENTJE

Onnodig te zeggen, dat de imker deze bedrijvigheid met welgevallen gadeslaat. Het belooft een rijke honingdag te worden. De volken zijn in goede conditie gebracht, er is géén of weinig broed te verzorgen, de dag is lang en niets gebiedt hem daarom zijn verwachtingen lager te stellen dan één kilogram honing per volk.

Zelf behoeven wij, imkers, ons deze maand niet erg in te spannen. In Mei immers hebben we reeds de nodige maatregelen getroffen om tijdig een jonge koningin te hebben en daarmee de zwermduif uitgebannen, die bij oude volken in Juni soms zo hinderlijk kan worden. Met onze afleggermethode hebben we bovendien het aantal volken verdubbeld. We kunnen dus bij wijze van spreken op onze lauweren gaan rusten en de rol van toezienend voogd gaan vervullen. We kunnen volstaan met toe te zien of er voldoende ruimte in de kast beschikbaar blijft en zo nodig nog wat bouwgelegenheid scheppen door verwisseling van te oude raat met kunstraat. Ook zouden we eens kunnen zien of de jonge koningin al aan de leg is gegaan.

Er komen verschillende goede honinggevers in bloei deze maand.

Om de voornaamste maar eens te noemen, deze zijn:

1. de korenbloem (1 Juni—15 Juli), waarvan in tegenstelling met voorheen wel geen volledige oogst meer zal binnenkomen, nu de moderne landbouwmethoden haar aantal sterk hebben verminderd;
2. de acacia (1—10 Juni), veel honing bevattend, maar door zijn nauwe kelkbouw en slietvorm moeilijk te bevliegen, hetgeen niet wegneemt, dat hij bij windstil weer nog een goede oogst kan opleveren;
3. de vuilboom (1—30 Juni), een nietig bloempje, dat echter veel donkere, kleverige honing schenkt;
4. de witte klaver (10 Juni—20 Juli, op zware gronden 10 dagen later), bij warm weer veel honing gevend; en
5. de vroege linde (15—25 Juni), die a.h.w. druipt van de honing en vooral veel oplevert bij een wat vochtige lucht.

21 AUGUSTUS: IMKERSDAG EN NATIONALE HONINGTENTONSTELLING TE BREDA.

Houdt deze dag vrij en... ding mee naar de prijzen van de tentoonstelling! Elke imker, klein of groot, kan meedoen. Lees het artikel op blz. 88 over de behandeling van honing en de mededelingen over de tentoonstelling op blz. 84. Schrijf direct even op een briefkaartje aan het Bijenhuis te Wageningen dat u meedoelt!

De soorten honing, die we van de genoemde Juni-bloeiers binnen krijgen, lopen in smaak en kwaliteit nogal uiteen. Zoals onderstaand schema doet zien, zijn de soorten aan de kleur te kennen:

	Vloeibaar:	Gekristalliseerd:
korenbloem :	groenachtig donkerbruin	lichtbruin
acacia :	zwakgeel	geelachtig wit
vuilboom :	donkerbruin	grijsbruin
witte klaver :	lichtgeel	crème-achtig
linde :	groenachtig goudgeel	crème-geel

We krijgen jeugdleden!

De Algemene Vergadering heeft het voorstel van de afdeling Nijmegen aangenomen: we krijgen jeugdleden (tot 18 jaar). Deze jeugdleden betalen hoogstens de halve contributie aan de afdeling, de afdeling draagt voor deze jeugdleden slechts het halve quotum af aan Wageningen. De jeugdleden hebben geen stemrecht, ze ontvangen wel het Groentje en kunnen alle lezingen en voordrachten bijwonen. Ze kunnen voor hoogstens twee volken suiker ontvangen, maar zijn wel gratis verzekerd.

Maar.....

ze komen niet vanzelf! Onze afdelingen zullen ze in onze kring moeten binnenleiden! Als er leraren van scholen voor uitgebreid lager of middelbaar onderwijs in een afdeling zitten zijn de jonge mensen al heel gemakkelijk te bereiken. Als die leraren niet lid zijn is het zaak om eens met ze te gaan praten. Natuurlijk komen ook leerlingen van ambachtsscholen, land- en tuinbouwscholen en andere inrichtingen van onderwijs in aanmerking. Nodig de jongelui, die daarvoor voelen, eens uit op een lezing- of filmavond van de afdeling. En... het is een oude traditie dat een beginner zijn eerste volk of zwerm cadeau krijgt! En op uw bijenstal staat immers nog een kast, die ge niet meer gebruikt. Jongelui zitten niet zo dik in de contanten en dus....! Laat ze met hun liefde voor de natuur ook niet in de kou staan. Als elke ervaren imker eens een jeugdlid adopteert en zijn eerste schreden in onze mooie liefhebberij leidt....! Kortom:

Laat ze voelen dat ze **WELKOM** zijn!

(vervolg van pag. 81)

Er bestaat niet altijd eenstemmigheid over deze kleuren; misschien heeft de grondsoort er wel invloed op. Wellicht voelen onze beginnende inkers er voor zelf een onderzoek naar dit kleurenvraagstuk in te stellen. Het is een aardig studie-object, dat niet veel moeilijkheden oplevert. U zoekt daartoe een boom, struik of bloem uit, waarop uw bijen druk vliegen. U heeft wat verf of lak bij de hand en door middel van een luciferhoutje geeft u enkele bijen een tipje kleur op het borststuk. Vervolgens stelt u zich bij de kast op en pakt een thuiskomende, gekleurde bij met duim en wijsvinger op aan beide vleugels. U houdt het diertje rechtstandig en drukt het met de punt van het achterlijf stevig op b.v. een bordje of, bij gebrek aan wat anders, op de nagel van uw linkerduim. De aldus in het nauw gebrachte bij zal dan een flinke druppel honing uitspuwen, die ruim voldoende is om kleur en smaak vast te stellen. U houde er echter rekening mee, dat deze vers binnengebrachte vloeistof nog vrij veel water bevat, zodat na indamping en rijping de kleur nog dieper wordt.

Met andere bloensoorten — en andere kleurstof uiteraard — kunt u vervolgens de proef herhalen en zodoende het nodige vergelijkingsmateriaal verzamelen. Het zou natuurlijk gemakkelijker zijn de bijen reeds aanstonds bij de planten zelf te grijpen, maar dit gaat veel moeilijker en bovendien is het dan de vraag of u een bij met een volle maag treft.

Ook het grijpen van de bijen op de vliegplank vereist enige oefening en stellig zult u aanvankelijk wel eens mis grijpen. Voor steken echter hoeft u niet bang te zijn; een bij met een gevulde maag pleegt dat niet te doen en wanneer u ze aan beide vleugels vast heeft zou ze het niet kunnen ook. Natuurlijk draagt u er zorg voor rustig en nauwkeurig te werken, zodat er geen bijen verloren gaan.

Tegen einde Juni begint tenslotte de koek op te raken.

Alleen zij, die de bijen bij de kleiklaver hebben, zullen nog veertien dagen kunnen profiteren. Het wordt dus tijd de slinger klaar te zetten om de buit binnen te halen. De honing is gerijpt zodra de honingcellen verzegeld zijn, maar er behoeft met slingeren niet geheel op het sluiten van de laatste cel te worden gewacht, want de geslingerde honing rijpt nog 24 uur na. Dit is te zien aan het schuim, dat in de verzamelketel boven komt drijven en dat na die 24 uur zorgvuldig moet worden weggenomen.

Teneinde bij het uitnemen der ramen de bijen zo min mogelijk te hinderen, kan gebruik gemaakt worden van een z.g. bijenuitlaat. Dit apparaatje, een soort poortje, dat slechts éénrichtingsverkeer toelaat, wordt zodanig in een boven- en onderbak scheidende plank gemonteerd, dat de bijen wél naar onderen, maar niet naar boven kunnen gaan. Door deze afsluiting twee dagen vóór het slingeren aan te brengen, bereikt u, dat uw honingkamer tijdig vrij van bijen is. Zonder deze uitlaat bent u genoodzaakt de bijen door roken of afslaan te doen verhuizen.

Wat het ontzegelen van de ramen betreft, dit kan gebeuren met een ontzegelvork of met een ontzegelmes. U mag kiezen wat u wilt, maar met het mes werkt men stellig vlugger als de raten goed vlak zijn. U begint met één kant te ontzegelen, deze daarna te slingeren, om vervolgens de andere kant zegelvrij te maken en ook weer te slingeren. Wanneer de ramen bij het ontzegelen worden gelegd op een honingbak, afgedekt met gaas, dan kan men vóór het slingeren uiteraard beide kanten ontzegelen.

Tenslotte het bewaren van de honing. Om vocht aantrekkende te voorkomen is het nodig hiervoor een droge en ook donkere plaats te kiezen, het laatste om ons product mooier te doen kristalliseren. We vergeten niet de bus secuur af te dekken met papier onder het deksel.

Nijmegen.

A. SMITS.

Congres-indrukken

DE KLEUR DER STUIFMEEL-„BROEKJES”

In een vorig maandschrift is de kleur der stuifmeelklompjes ter sprake gekomen. In vele handboeken vinden we de kleur vermeld van de stuifmeelklompjes, die de bijen van verschillende bloemen verzamelen, maar het is heel moeilijk om een kleur met woorden te omschrijven. Neem b.v. de gele tinten: de woorden citroengeel en okergeel zeggen ons wel iets, maar als we de tussengelegen kleuren moeten aanduiden, schieten woorden dikwijls te kort.

Op het Congres heeft Mevrouw Dorothy Hodges een voordracht gehouden over de kleur van de stuifmeel-„broekjes”. Zo'n stuifmeelklompje aan de achterpootjes van de bij bestaat uit een groot aantal stuifmeelkorrels. Zo'n stuifmeelkorreltje is heel klein, er zijn bloemen, die heel fijn stuifmeel hebben, waarvan elk korreltje nog geen honderdste millimeter groot is, maar er zijn ook reuzen onder de stuifmeelkorrels, die b.v. groter zijn dan 1/10 millimeter.

Dorothy Hodges verzamelde de stuifmeelklompjes van de bijen, die op de drachtplanten vlogen. Als de bij van haar „broekje” beroofd was, werd ze weer vrij gelaten. Meteen werd, door middel van waterverf, op papier de kleur van het stuifmeelklompje vastgelegd. En zo ontstond een kleuren-album van de stuifmeelklompjes van meer dan 100 drachtplanten van onze bijen. (Het stuifmeel, van de bloem zelf gewonnen, kan een heel andere kleur hebben dan het stuifmeelklompje dat de bij op die bloem verzamelde!)

We zouden ook een verzameling van de stuifmeelklompjes kunnen aanleggen en bij elk klompje de naam van de drachtplant vermelden. We zouden dan een prachtig overzicht hebben en goed vergelijkingsmateriaal. Maar door het bewaren treden er kleurveranderingen op en deze methode is dus onbruikbaar. En zelfs de verse broekjes van verschillende bijen, die op dezelfde drachtplant vliegen, tonen nog flinke verschillen. Dat kan zijn oorzaak vinden in de toestand, waarin het stuifmeel zich bevindt op het ogenblik,

waarop de bij het van de bloem verzamelt, maar ook in de nectar, waarmee ze het stuifmeel bewerkt voordat ze het in haar korfje opbergt. De broekjes bleken het donkerst te zijn:

1. Des ochtends vroeg;
2. Na regen;
3. Na vorst;

4. Bij het begin van de bloeitijd of aan het eind van de bloeitijd, als slechts enkele stuifmeelhaalsters de plant bevroegen;
5. Als de broekjes met stof, roet of zwamsporen verontreinigd waren.

De stuifmeelklompjes hadden de lichtste kleur op mooie, zonnige dagen, als het stuifmeel van de pas geopende bloemen nog vers was en er veel bijen op dracht uit waren.

Het is niet zo eenvoudig om aan de hand van zo'n waterverfkleur te zeggen van welke bloem het stuifmeel is, dat aan de pootjes van een bij zit. Het donkere korfje van de bij, waartegen het stuifmeelklompje geplakt zit,

heeft invloed op onze waarneming van de kleur. Vergelijkten we dus een stuifmeelklompje aan de poot van een bij met ons kleuren-album, dan moeten we om onze waterverf-kleur een rand van donker karton leggen om ons niet al te zeer te vergissen.

In het stuifmeel-kleur-album van mevrouw Hodges zijn de kleur-beelden van tegelijk bloeiende planten bij elkaar afgebeeld. Bovendien vervaardigde zij nog zeer fraaie tekeningen van de afzonderlijke stuifmeelkorrels. Zij vertelde ons, dat ze van plan is volgend jaar een boek uit te geven met de gekleurde afbeeldingen, waaraan ze vijf jaar lang heeft gewerkt.

In het December-nummer van ons Maandschrift zijn de woorden en de muziek van ons Bondslied afgedrukt. We veronderstellen dat vele afdelingen reeds bezig zijn het lied in te studeren! De melodie schijnt wel goed in het gehoor te liggen: Dr. Barnes, de voorzitter van het Congres, vertelde ons, dat hij, maanden nadat hij ons gouden imkersfeest in Assen bezocht, zich er nog dikwijls op betrapte dat hij de melodie neuriede.

Hier volgt de Engelse bewerking van het refrein, die door Dr. Barnes werd gemaakt:

Beekeepers throughout every land
To others give a helping hand;
That by your actions all may see
The Fellowship of the Honey-bee.

De woorden van deze bewerking zijn Engels, de geest echter is internationaal. Dit brengt me de verzoeking te binnen van een Franse afgevaardigde, die zijn eindoordeel over het congres aldus formuleerde: „Het is een zéér mooi Engels congres, maar zéér weinig internationaal: meer dan de helft van de deelnemers zijn Engelsen en meer dan drie kwart van de voordrachten zijn in het Engels gehouden”. Met echte Franse hoffelijkheid voegde hij er aan toe: „Ik denk met weemoed terug aan Amsterdam, waar elke groep een Nederlandse gids had, die haar taal sprak, waar nog geen 10 procent van de deelnemers Nederlanders waren en waar elke voordracht en elk debat voor ons werden vertaald”.

Deze verzoeking doet onze Engelse gastheren natuurlijk wel een beetje onrecht, want ze hadden voor elke deelnemer de tekst van de voordrachten naar keuze in Frans, Duits of Engels beschikbaar gesteld. Verder overwon mej. Nora Baldensperger, onze voortreffelijke tolk tijdens het congres, elke taalmoeilijkheid. Voor de Fransen, waarvan velen alleen hun moedertaal spreken, was het in Amsterdam wel prettig, dat ze steeds een tolk bij de hand hadden. De meeste Engelsen echter spreken geen Frans of ze spreken het onverstaaenbaar. Maar... als het congres nu eens in Parijs was gehouden, zouden de Engelsen dan niet dezelfde opmerking hebben gemaakt, die nu de Fransen maakten?

G.

(Van de voordracht van Mevrouw Hodges bezitten wij slechts een samenvatting van enkele regels in Frans, Duits en Engels, en zonder de bijbehorende kleurenkaart heeft men er niets aan. Het heeft dus geen zin de tekst van de voordracht bij het Bijenhuis aan te vragen).

ORANJESTAD BREDA

*Imkersdag
op 21 Augustus*

Hebben wij in ons vorig babeltje een ogenblik vertoeft in het grijze verleden van onze stad, laten wij nu even bekijken, hoe zij er thans uitziet. Het oppervlak bedroeg vóór 1927 slechts 268 ha, geheel volgebouwd, wat niet alleen iedere uitbreiding onmogelijk maakte, maar ook voor de volkshuisvesting ongewenste toestanden ten gevolge had. De stappen, door het gemeentebestuur bij het Rijk ondernomen, hebben er toe geleid, dat in 1927 het grondgebied

tot 900 ha werd uitgebreid, terwijl in 1942 de gemeenten Ginneken en Princenhage zowat geheel werden opgeslokt. Men moet sterke benen hebben, om thans een wandeling langs de tegenwoordige grenzen te kunnen maken.

De bevolking, die in 1927 ruim 30.000 zielen bedroeg, is daardoor, mede door een flinke normale bevolkingsaanwas, gestegen tot ruim 92.000. Is Ginneken geheel tegen Breda aangebouwd, daarmede als het ware één geheel vormend met, wat de beroepen betreft, eenzelfde type bewoners, Princenhage is meer landelijk en heeft in hoofdzaak een agrarische bevolking.

Door de eeuwen heen was Breda vestingstad. De spanningen op politiek gebied in Europa hebben de militaire waakzaamheid de laatste jaren zeer verscherpt: ook onze stad, als vanouds meer grensgarnizoen, neemt de oude positie in de verdedigingslinie van het vaderland opnieuw in. Staande vóór het gebouw Concordia op het Van Coothplein, waar onze Imkersdag wordt gehouden, zien wij rechts de Seelig, links de Chassé- en Kloosterkazern, terwijl even verder de Trip, van Zoutlandtkazerne is gelegen. De aanwezigheid van zovele militairen, waarbij nog gevoegd moeten worden de „jonkers” van de Kon. Mil. Academie, geeft aan het stadsbeeld een bijzonder cachet.

Door de in de laatste jaren gelukkige uitbreiding van haar industrie-terreinen en havenbedrijf, is Breda, meer dan voorheen, industriestad geworden. Door een in dit opzicht even gelukkig gemeentelijk beleid, is er echter tegenaan gewaakt, dat de van ouds bekende aantrekkelijkheid als woonplaats daardoor in enig opzicht verminderen zou.

De meest aan de zuidzijde van de stad gelegen woonwijken zijn geheel van het industrieelcentrum, dat aan de noordzijde is gelegen, gescheiden. Daar de industrieën hoofdzakelijk aangewezen zijn op verbinding met de waterwegen en de spoorlijnen, zijn de bedrijven meest geconcentreerd op de oevers van de Mark en het dichtbij gelegen station. Een paar van de meest bekende moge ik u noemen: de Kwattafabriek, welke product iedereen kent; de Suikerfabriek, de Holl. Kunstzijde Industrie, de N.V. Machinefabriek Backer en Rueb, de Koper- en IJzergieterijen de Etna, Cosijn, N.V. Gebr. Touw, de Groenteveiling met z'n machtige hallen, en nog vele andere. Pas bijgebouwd zijn de wapenfabriek Hispano Suiza, de verwarmingsinstallatiefabriek Asselbergs en Nachanius. Voeg daarbij de grootste conservenfabriek in Nederland, de Hero, de suikerwerkfabrieken de Faam en Longa, en u zult uit deze korte opsomming, die op geen stukken na volledig is, wel kunnen opmaken, dat daar aan vele handen werk wordt gegeven. Bijna zou ik nog vergeten een tak van nijverheid, ongeveer even oud als de stad zelf: het bierbrouwen.

Ja, 't is goed wonen in onze stad, met zijn joviale, gemoedelijke bevolking en zijn mooie, heerlijke omgeving, met zijn gordel van bossen. Het heerlijke Mastbos, waar bij zonnig weer honderden heen trekken, dat jaarlijks door duizenden kinderen van hoven de rivieren wordt bezocht en waar thans een Sanatorium voor t.b.c.-lijders wordt ge-

(vervolg op pag. 85)

NATIONALE HONINGTENTONSTELLING TE BREDA

ter gelegenheid van de Imkersdag op
21 Augustus 1952.

Het Dagelijks Bestuur deelt mede, dat elk lid op bovengenoemde tentoonstelling kan mededingen naar de prijzen voor de volgende klassen:

klasse 1: 2 pondspotten vloeibare voorjaarshoning;
klasse 2: 2 pondspotten gekristalliseerde
voorjaarshoning;

klasse 3: 2 pondspotten vloeibare zomerhoning;

klasse 4: 2 pondspotten gekristalliseerde
zomerhoning;

klasse 5: 2 pondspotten heidehoning.

De honing in deze klassen moet worden ingezonden in honingpotten volgens het model zoals dat door het Bijenhuis te Wageningen wordt geleverd, voorzien van een onberispelijke schroefdeksel. Over het etiket volgen nog nadere mededelingen.

klasse 6: 2 secties zomerraathoning;

klasse 7: 2 secties heideraathoning;

klasse 8: 1 honingraam (simplex) zomerraathoning;

klasse 9: 1 honingraam (simplex) heideraathoning.
Raathoning mag geen kunstraat bevatten.

klasse 10: Zuivere bijenwas in koeken van
omstreeks 2 kg;

klasse 11: een honingkoek van minstens 1 pond,
met het volledige recept waarnaar deze
koek is vervaardigd.

De inzendingen mogen niet zijn voorzien van enige aanduiding van de naam of het adres van de inzender.

Inleggeld is niet verschuldigd, doch de inzendingen blijven het eigendom van de Vereniging, tenzij met de inzending de vracht voor de terugzending wordt betaald.

Een bijzondere ereprijs wordt toegekend aan de inzender, die de meeste punten heeft behaald in alle klassen.

In het belang van een doelmatige regeling worden de leden, die van plan zijn aan de tentoonstelling deel te nemen, verzocht dit reeds thans even per briefkaart aan 't Bijenhuis te Wageningen te melden.

Aan deze aspirant-deelnemers zullen zo spoedig mogelijk de definitieve bepalingen worden toegezonden.

Wespen

De heer Fr. SCHOENMAKERS te TILBURG heeft nog nooit gezien dat de hoornaar (*Vespa crabro*) het de bijen lastig maakte. Wel hollen ze graag de peren uit. Hij heeft de inwoners van een nest met omyl bespoten, het nest was 25 × 35 cm groot.

De heer R. A. VAN HEYST te WIJK BIJ DUURSTEDEN zond ons 8 koninginnen van de Duitse wesp (*Vespa germanica*) en 3 van de gewone wesp (*Vespa vulgaris*). Hij vond ze dit voorjaar alle elf in het koepeltje waarin zijn bijenkasten staan.

De heer T. C. van HOORN te ULRUM zond ons een moeder van de Duitse wesp.

De heer C. L. NOORDERMEER te APELDOORN raadt imkers en fruittelers aan de in het voorjaar bij de door wesp-koninginnen graag bezochte struiken en bomen de bier-remedie toe te passen op wat uitgebreide schaal. Heel wat eerste kwaliteit fruit zou dan niet op de kroet-hoop terecht komen.

Zwaluwen

De heer G. ONGHENAE te IJZENDIJK woont in een buitenwijk waar veel zwaluwen nestelen. Als deze jongen hebben kan hij nooit sterke volken krijgen; elke jonge zwaluw wordt gevoed met minstens 5 bijen per dag, dat wordt voor 20 nesten met elk 5 jongen 500 bijen per dag. Hij ziet de zwaluwen elke dag boven zijn stal vliegen en komt tot bovenstaande becijfering doordat hij de jonge zwaluwen heeft gecontroleerd.

De heer W. KELDERHUIS, voorzitter der afd. WORMKUM, heeft het zelfde waargenomen. De zwaluw is beschermd, schrijft hij, en slechts de eigenaar van de gebouwen waarin en waartegen de vogels nestelen mag de nesten verstoren. Wat is hier tegen te doen, vraagt hij.

Invoeren van koninginnen

De heer J. HEEMSKERK te OEFFELT komt nog even terug op het invoeren van koninginnen. Er zijn twee methoden:

1. Laat de nieuwe moeder zo rustig mogelijk en zo dicht mogelijk bij het broednest vrij door middel van welk toestel ook. Verminder haar activiteit door haar in honing of water te dompelen of door rust.
2. Vang de moeder, besprenkel royaal en breng nadien het volk in onrust, zodat het hele volk in beweging komt en elke bij zich verplaatst. Voer de moeder in en vergroot tegelijk de onrust. Als het volk tot rust komt heeft de moeder het broednest opgezocht en is aan de leg.
Alle invoermethoden kunnen tot een van deze twee worden teruggebracht en combinaties zijn hopeloos fout.

(vervolg van pag. 84)

bouwd, die daar door de zuivere, heerlijke boslucht herstel kunnen vinden; de reeds aaneensluitende bossen bij Ulvenhout en het Liesbos, waar het in de prachtige lanen heerlijk toeven is. Wie lust mocht hebben, die bossen tijdens zijn verblijf hier, te bezoeken, hij melde het ons!

Ziehier een algemene indruk van onze stad. De volgende maal bekijken we meer de bijzonderheden.

Maar — wat ik vragen wilde — hebben de afd. besturen al aandacht aan de Imkersdag geschonken? Nog niet? Vooruit dan, aanpakken, vrienden!

K.

Twee koninginnen in een volk

De heer F. VERMEER te BENNEKOM ontdekte twee koninginnen in een volk en waarschuwde direct de heer v. d. Brink te Renkum, die proeven op dit gebied neemt. Deze gaf de raad niets aan het volk te veranderen doch het alleen een honingkamer te geven. Dat was in Maart. In Juli lag 1 koningin dood voor de kast. Het volk was zeer sterk en de oogst prima. De methode v. d. Brink is veel eenvoudiger dan die van Farrar en Dunham, hij gebruikt geen separator of dubbele gaasramen. Wij moeten niet vasthouden aan methoden van 40 jaar geleden als we honing willen oogsten, doch werken op zeer sterke volken.

Buxus sempervirens als bijenplant

De heer J. MAARSE te SCHELLINKHOUT vestigt de aandacht op bovengenoemde heester die een beste stuifmeelleverancier is. De bloei valt in de eerste helft van April en we mogen de Buxus wel in ere houden, zegt hij.

(In verband met gebrek aan plaatsruimte bekort. Red.)

Een groep Belgische imkeressen en imkers bezocht „Ambrosius-hoeve”, het Bijenhuis te Wageningen, het jachtslot „Sint Hubertus” en het Openluchtmuseum te Arnhem. Op de Hoge Veluwe zagen ze herten van zeer nabij en op de foto blijkt hun belangstelling voor de karpers in de vijver van St. Hubertus!

Op de bovenste foto de deelnemers op de binnenplaats van het slot.

Notulen

van de Algemene Vergadering,
gehouden op 17 Mei 1952 te Utrecht

1. Opening

In zijn openingswoord heet de voorzitter alle aanwezigen hartelijk welkom en hij spreekt een bijzonder woord van welkom tot de heer Ir. F. W. Honig, directeur van de tuinbouw en het tuinbouwonderwijs, die als officiële vertegenwoordiger van de Minister van Landbouw de vergadering bijwoont; tot de heer Mr. Th. graaf van Lynden van Sandenburg; tot de rijksbijenteeltconsulent, Ir. J. Mommers; tot de heer Vrijs van het Bedrijfschap voor Pluimvee en Eieren; en tot de afgevaardigden van de bevriende zusterorganisaties.

De vertrouwde figuur van Dr. Minderhoud hebben we helaas niet in ons midden, Dr. Minderhoud is door ziekte verhindert aanwezig te zijn doch wij hopen dat hij spoedig weer in zijn gezin en in ons midden zal terugkeren.

Met teleurstelling moeten we opnieuw constateren, dat de situatie in de bijenteelt en daarmee de toestand van onze vereniging slecht is. De bange vraag rijst zelfs bij velen van ons of de glorie van de bijenteelt en vereniging spoedig het onderwerp zal worden van een verhaal uit het verleden, dat we aan onze kinderen zullen vertellen.

Ons ledental is van 24000 ineengeschrumpeld tot 14000.

Wellswaar hebben we een uitstekende kern overgehouden, doch 10.000 potentiële natuurliefhebbers hebben ons dan toch maar de rug toegekeerd omdat de ongunst der tijden de bijenteelt hevige teisterd. De slechte toestand op het vlak der materiële belangen mag ons echter niet weerhouden onze belangstelling te blijven wijden aan de dingen die daar boven uit gaan.

In en door de bijenteelt ontmoeten we de mens, die naast ons leeft en die zich, als wij, verwondert over de schoonheid der natuur en over de grootsheid van God's schepping. De korte tijd die ons gegeven is op deze aarde door te brengen dienen we niet alleen te wijden aan onszelf en aan het eigen materiële welzijn, doch ook aan onze naasten, die we een boodschap hebben te brengen, met wie we onze vreugde om de wonderen der schepping hebben te delen en met wie we in wederkerige vriendschap willen samenleven.

Het Hoofdbestuur kan terugzien op een jaar van zeer intensieve activiteit. Lang en hard hebben we geklopt op de deur van de instanties, die ons kunnen helpen om tot een meer lonende bijenteelt te komen. Dat de overheid onze stem heeft gehoord en dat ze er aandacht, veel aandacht aan geschonken heeft, stemt ons tot grote vreugde. Wij hadden gehoopt en verwacht dat we op deze vergadering positieve toezeggingen van de overheid zouden kunnen mededelen. Als de regering tot nu toe aarzelt ons positieve toezeggingen te doen omdat zij bevreesd is voor het scheppen van precedenten dan roepen wij haar toe dat er alle redenen zijn om niet te regeren naar een algemeen recept, zij moet de vrijheid durven nemen om uitzonderingen te maken. Daarbij wil ik niet eens wijzen op de belangrijke plaats die de bijenteelt in het materiële bestel van ons vaderland inneemt, die plaats is de regering voldoende bekend. Doch aan het hogere wordt in onze tijd van grenzeloze vervlaking op elk terrein steeds minder aandacht geschonken en in de bijenteelt schuilt een zodanige constructieve kracht voor onze samenleving, dat we die bijenteelt moeten kunnen blijven uitoefenen. Als de vertegenwoordiger van de regering zijn blik over deze vergadering laat dwalen, moet het hem opvallen dat de oude-

ren in onze gelederen niet door jongeren worden opgevolgd. Als daarin geen verandering komt, sterft straks met de generatie die hier vertegenwoordigd is de bijenteelt uit en met het verdwijnen van de bijenteelt zal noodzakelijkerwijs het beeld van onze samenleving armer worden. Behalve het materiële nut van de bijenteelt houde de regering voor ogen dat er uit het slop van de mechanisering van het leven en uit de ontstellende vermassing van het menselijk bestaan slechts weinig uitwegen zijn die de mens de gelegenheid bieden in aanraking te komen met de natuur. Alleen daarom reeds is de bijenteelt de milde steun van de overheid waard. En we vragen niet veel. De opbrengst van de producten staat in geen enkele redelijke verhouding meer tot de vervoelkundige kosten van materiaal en sulker. De gevolgen daarvan weerspiegelen zich in ons ledental. Bij de oorlogsminkers mag het de teleurgestelde hoop op grote winsten zijn geweest die hen deed besluiten onze gelederen te verlaten, zeer veel anderen hebben zich na lange aarzeling van ons moeten afwenden omdat zij de middelen voor de voortzetting van hun liefhebberij niet kunnen opbrengen. Dat is ook de reden waarom vele jongeren, wier hart wel naar de natuur en de bijenteelt uitgaat, zich niet bij ons aansluiten. Op onze agenda staat een voorstel om deze jongeren tegemoet te komen door ze slechts de halve contributie te laten betalen doch als men zich realiseert hoeveel geld een beginnende imker moet investeren om zich één of twee bijenvolken aan te schaffen dan is het duidelijk dat de vervulling van zijn droom om imker te worden op onoverkomelijke bezwaren stuit. Daarin moet verandering komen. De jongeren zijn het, die de lampen brandende moeten houden. Daartoe is het nodig dat wij allen onze oude geestkracht behouden en dat wij ons ideaal propageren. Bovenal echter is het nodig dat de overheid ons haar onmisbare steun verleent.

Aan het honingrapport, dat dit jaar verscheen, ligt een grote wijsheid ten grondslag en we spreken onze grote waardering uit jegens de samenstellers van dat rapport.

Het honingreclame-vraagstuk ligt zeer moeilijk en de overheid vooral moge bedenken dat we niet meer kunnen doen dan we doen zolang we met het maken van reclame voor ons Nederlands product de buitenlandse concurrentie in de kaart spelen. Met krachten herhalen wij ons standpunt, dat buitenlandse honing niet voor detailverkoop op de markt mag komen zolang ons betere Nederlandse product onverkocht blijft. Een van de belangrijke punten is verder dat we rekening houden met de psychologie van de consument. Het Hoofdbestuur heeft zich in dit verband uitgesproken voor de invoering van een nieuw honingglas, dat iedere associatie met andere producten uitsluit. Het Hoofdbestuur ijvert voor een betere behandeling van het product. Van dat streven zijn niet alleen de artikelen in het Maandschrift een uitvloeiing, ook de nationale honingtentoonstelling te Breda is een gevolg van dat streven.

Met vreugde memoreren wij de goede samenwerking met andere verenigingen, al blijven wij hopen op de totstandkoming van een organisatie waarin alle imkers zonder onderscheid van levens- of wereldbeschouwing of politieke gezindheid zijn verenigd. De Nederlandse imkers kunnen zich eenvoudig niet de luxe permitteren om gescheiden verder te gaan, vooral nu hun aantal zo sterk terug loopt. Onze zuidelijke vrienden schreven in hun blad dat ze verwonderd waren dat wij dit jaar onze imkersdag en onze nationale tentoonstelling in Breda zullen houden. We leggen dit volgaarne zo uit, dat ze gaarne eensgezind met ons deze evenementen hadden georganiseerd en dat ze met deze

uitspraak vooruitlopen op een nog betere samenwerking tussen alle Nederlandse imkers.

De teruggang van ons ledental moet tot staan worden gebracht, met nog meer klem dan tot nu toe moeten we bij de overheid aankloppen om de hulp die we nodig hebben. Daarvoor is in de allereerste plaats nodig dat we onze goede geest handhaven, ook naar buiten, en dat we in onwankelbare trouw achter het hoofdbestuur staan, dat al het mogelijke in het werk stelt om de bijenteelt tot nieuwe bloei te brengen.

De heer van Rooyen brengt de vergadering het feit in herinnering, dat de voorzitter 15 jaar geleden, in Mei 1937, tot voorzitter van onze vereniging werd gekozen. Hij doet de belangrijkste gebeurtenissen uit die 15 jaar voor de vergadering herleven en biedt namens de hoofdbestuurleden en de ambtenaren de voorzitter een vulpen en vulpotlood met inscriptie aan.

De voorzitter dankt voor dit blijk van waardering, dat voor hem een aansporing zal zijn om het uiterste te doen om de vereniging, waaraan hij zijn hart heeft verpand, tot groter bloei te brengen.

2. Voorstel Nijmegen (halve contributie en quotum voor jeugdleden)

Kampen is hiermee reeds een jaar geleden begonnen en juicht het voorstel toe.

Westland bepleit bij aanneming van het voorstel een jeugdrubriek in het Maandschrift.

Bussum heeft 1691 leerlingen van scholen op bezoek gehad en dringt aan op meer actie van de afdelingen onder de jeugd.

Besluit: Bij zitten en opstaan wordt het voorstel met grote meerderheid aanvaard.

3. Rapport Commissie nazien boeken 1951 Naar aanleiding van het rapport dringt Sneek er op aan, dat het Hoofdbestuur blijft strijden voor wering van buitenlandse honing uit de detailhandel en voor drastische verlaging van de suikerprijs.

Dr. Schotman (rapporteur) voegt hieraan de wens toe dat de regering de verbouw van honinggevend voedergewassen stimuleert, zoals dat ook met de maïs teelt is gedaan. De imkers van hun kant moeten modernere bedrijfsmethoden toepassen.

De heer Lammers (rapporteur) wijst op de grote zorg die door het Bijenhuis wordt besteed aan honing, was en kunststrat.

De afdelingen Alem en Angerlo zullen de Commissie voor 1953 aanwijzen.

Rede Ir. F. H. Honig, directeur van de tuinbouw en het tuinbouwonderwijs

Ir. Honig deelt mede dat de directeur-generaal van de landbouw, de heer Ir. v. d. Plassche, tot zijn spijt verhinderd is deze vergadering bij te wonen. Na de vele woorden, die de vergadering tot de regering heeft gericht, voelt spreker zich wel een beetje op het schavot en hij hoopt levend de zaal te kunnen verlaten.

Het Ministerie van Landbouw heeft veel waardering voor het werk van Uw vereniging. Uw Maandschrift wordt op het Ministerie zorgvuldig gelezen, ook door de Minister en door Ir. v. d. Plassche. De druk, die gij op de regering hebt uitgeoefend, was zeer sterk. Op de stukken, die ge aan Landbouw hebt gericht, heeft de Minister de woorden geschreven: „hier moet iets aan gedaan worden“. De Minister, de heer van de Plassche en ik hebben de laatste weken veel tijd aan de bijenteelt moeten besteden en we hebben herhaaldelijk besprekingen met Uw hoofdbestuurleden, in het bijzonder met de heer Vink, gehad.

Als woordvoerder van het Ministerie moet ik U mededelen, dat naar onze mening het meeste effect zou uitgaan van modernisering van het bedrijf. Sedert 1925 is er in de bijenteelt weinig gemoderniseerd. De eerste toezegging die ik U kan doen is deze, dat de Minister bereid is meer dan tot nu toe bij te dragen in de kosten van het wetenschappelijk onderzoek.

Daar kunt U in ieder geval met zekerheid op rekenen.

De door Uw Hoofdbestuur met zoveel nadruk bepleite verlaging van de suikerprijs

is niet eenvoudig. Deze kwestie is niet alleen op het Ministerie van Landbouw, maar ook in de vergadering van de gezamenlijke Ministeries, die hierbij betrokken zijn, besproken. Doch ik kan U niet volledig toezeggen wat ge wenst. Wel doet de Minister de toezegging, dat de bijensukker zal worden gesteld voor de allerlaagste prijs die mogelijk is. De prijs van de suiker voor bijenvoeding zal lager zijn dan de suikerprijs voor wie anders ook. Maar een toezegging, dat die prijs 20 of 25 cent zal worden, kan ik U niet doen.

U dient overigens niet te vergeten, dat de regering nog al het een en ander voor de bijenteelt doet. Het bijenteeltonderwijs wordt met milde hand gesubsidieerd. Door de invoering van het bijenteeltonderwijs op de fruitteeltscholen leveren deze scholen ieder jaar 600 jonge fruittelers af die met de beginselen der bijenteelt op de hoogte zijn. Het streven is er op gericht dat elke leerling van die scholen zelf een bijenvolk verzorgt.

Waar blijven deze jonge mensen?
Ze horen thuis in Uw vereniging!
Laat Uw hoofdbestuur dat eens bespreken met het bestuur van de Nederlandse Fruitteelt Organisatie!

Verder zoudt ge sterker staan, als de druk op de regering niet alleen door U, maar ook door de organisaties van de landbouwers en de fruittelers werd uitgeoefend. Ik ben er van overtuigd dat, als men van die kant met gedocumenteerde stukken op tafel komt, de bijenteelt de steun zal ontvangen die ze nodig heeft.

De voorzitter is Ir. Honig dankbaar voor de sympathie die achter zijn woorden schuilt maar ontveinst zich toch niet, dat de geachte spreker in feite met lege handen van zijn Ministerie is gekomen. De bijenteelt is vrij ver gegaan met de organisatie van het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de bijenteelt en van de toezegging, dat de regering meer dan tot nu toe in de kosten daarvan zal bijdragen, nemen wij met grote erkentelijkheid kennis.

Ook zijn we zeer dankbaar voor alles wat de regering doet op het gebied van de voorlichting en van het bijenteeltonderwijs, maar we hopen toch dat de regering zeer binnenkort niet met lege, doch met volle handen bij ons komt.

5. Publiekrechtelijke Bedrijfs Organisatie

De heer Mr. Th. graaf van Lynden van Sandenburg geeft een overzicht van de historische wording van de P.B.O.

De P.B.O. is eigenlijk niets nieuws. In de middeleeuwen reeds hadden we de gilden, ook organisaties waarvan men lid was door het feit dat men een bedrijf uitoefende, organisaties waarvoor men niet kon bedanken zoals voor het lidmaatschap van een vrije vereniging. In onze waterschappen hebben we hetzelfde beeld: men is ingeland en heeft de rechten en plichten van een ingeland als men eigendommen binnen het waterschap heeft. Men kan alleen uitreden door verlies van die eigendom. Als men geen eigendom in het waterschap heeft kan men met geen mogelijkheid ingeland worden.

De bedoeling van de P.B.O. is, dat het ontwerpen en uitvoeren van maatregelen door de regering gedeeltelijk wordt overgedragen aan de bedrijfsgenoten zelf. Hoe dat in het Landbouwschap precies zal gebeuren, kunnen we nog niet met zekerheid zeggen. In 1950 kwam de wet op de P.B.O. tot stand. Die wet geeft een algemeen schema van de opzet van de Bedrijfschappen, die bij Algemene Maatregel van Bestuur (A. M. v. B.) kunnen worden ingesteld. De Wetgevings-commissie van de Stichting voor de Landbouw heeft zo'n A.M.v.B. ontworpen voor het toekomstige Landbouwschap en die A.M.v.B. is behandeld in de standsorganisatie en is nu in behandeling bij de Sociaal Economische Raad.

In deze A.M.v.B. is ook de bijenteelt genoemd en het is aan Uw vereniging om te zeggen of ge al dan niet aan de P.B.O. wilt meedoen.

Wat de financiële zijde betreft: in de tegenwoordige organisatie wordt terzake rekening gehouden met de draagkracht van betrokkenen en er kunnen altijd middelen worden beraamd om die kosten zo laag mogelijk te houden. Wat haar eigen afdeling betreft behoeven de kosten van de bijenteelt niet groot te zijn en haar bijdrage in de algemene kosten kunnen dienovereenkomstig gering of zelfs nihil zijn.

Een van de grote voordelen van de P.B.O. is, dat men zijn stem kan laten horen waar dat nodig is, dat men zich niet onder de voet behoefte te laten lopen. Gij zult het oog kunnen en moeten houden op wat er in Den Haag gebeurt.

Verder worden er door de P.B.O. beter contactmogelijkheden geschapen, zowel met binnen- als met buitenland. Ik denk o.a. aan contact met de overheid, met de fruittelers, met de koolzaadverbouwers. Wat de verordenende bevoegdheid betreft, hierover heerst veel misverstand. Alleen verordeningen op het terrein van de producent zijn mogelijk; verordeningen op het gebied van de handel b.v. liggen op het terrein van de productschappen of van de overheid. Bovendien staat de draagwijdte van art. 17 van het ontwerp AMvB, waarin deze zaak geregeld wordt, nog niet geheel vast.

De voorzitter dankt de spreker voor zijn zakelijke en zeer deskundige inleiding en geeft gelegenheid tot het stellen van vragen.

Bommelerwaard wijst op een artikel in „de Fruitteelt“ waaruit blijkt dat men van het bestuivingsnut van de bijen voor de kersen wel, voor appel, peer en pruim niet zo erg overtuigd is.

Graaf van Lynden geeft het Hoofdbestuur in overweging zich hierover te verstaan met de redactie van dat blad.

Enschede vraagt of men nog terug kan als men zich nu voor opname in de P.B.O. uitspreekt, doch later van inzicht zou veranderen.

Graaf van Lynden antwoordt hierop met een positief ja. De P.B.O. is een toporgaan van samenwerking en als die samenwerking niet naar genoegen zou blijken, kan men zeker terug.

Bussum vraagt zich af of de doorsnee-immer eigenlijk wel een bedrijf heeft.

Graaf van Lynden meent dat uit de discussies wel gebleken is dat de imkerij bedrijfsbelangen heeft. Ook al is men amateur, dan heeft men toch belang bij de aankoop van benodigdheden, suiker en dikwijls bij de prijs van de producten.

Leenwarden vraagt wat er gebeurt als we besluiten ons niet in de P.B.O. te doen opnemen.

Graaf van Lynden: Dan gebeurt er niets. De zuidelijke bonden alleen zullen wel niet representatief worden geacht voor de bijenteelt en waarschijnlijk zal dan de bijenteelt niet in de A.M.v.B. worden opgenomen.

Zeist zou bepaalde artikelen uit het Maandschrift willen bundelen en aan de fruittelers of aan hun orgaan zenden.

Voorzitter zegt dat vele artikelen, die voor de fruittelers van belang zijn, niet alleen in ons Maandschrift doch ook in „de Fruitteelt“ verschijnen.

Haarlem ziet groot gevaar in aansluiting. Men saneert zo gemakkelijk de kleinen weg. Geeft een voorbeeld op het gebied van de sierteelt.

Graaf van Lynden: Sierteelt is geen bedrijfsschap maar een productschap. In een productschap kunnen tegenovergestelde belangen optreden, b.v. van producent en handelaar.

Leiden merkt op, dat het door Bommelerwaard bedoelde artikel in vragende zijn gesteld was.

Gorsel meent dat de vergadering niet toegevoegd is tot het nemen van een besluit.

Graaf van Lynden: Bij andere organisaties is dit een beleidsquestie van het Hoofdbestuur en niet van de Algemene Vergadering. In wezen gaat het slechts om vrijwillige samenwerking met andere organisaties.

Sneek heeft veel lof voor de rede van de inleider. Het belangrijkste is de financiële zijde. De overgrote meerderheid der imkers zijn kleine mensen en zij beogen het behalen van voordeel uit hun liefhebberij al wijst een bepaald artikel in het laatste Grootje ook in een andere rich-

ting. We kunnen de beslissing uitstellen of het Hoofdbestuur machtigen naar bevind van zaken te handelen.

Graaf van Lynden: De opzet kan erg eenvoudig zijn. De afdeling bijenteelt van de P.B.O. behoeft niet meer te kosten dan een contactcommissie. Een bijdrage van de bedrijfsgenoten zal wellicht overbodig zijn als de organisaties iets kunnen bijdragen, wat administratief ook weer eenvoudiger is. Ik durf wel positief zeggen dat het bestuur op dit punt altijd tot een vergelijk zal komen.

Voorzitter: We moeten niet geïsoleerd raken en ons niet aan de kant laten manoeuvreren. Het democratisch karakter van onze vereniging is zeer sterk doorgevoerd en voor de afgevaardigden spreekt het vanzelf dat de Algemene Vergadering in een zaak als deze gekend wordt. De vergadering zal anderzijds het Hoofdbestuur ook weer een grote vrijheid van handelen laten. De zuidelijke bonden denken er net zo over als het Hoofdbestuur. Spr. stelt voor het Hoofdbestuur te machtigen met de P.B.O. te starten, ook al omdat graaf van Lynden ons het grootst mogelijke vertrouwen heeft gegeven en er begrip zal zijn voor onze bijzondere moeilijkheden, ook op financieel terrein. We behoeven geen nieuw orgaan te scheppen, het bestuur van de afdeling bijenteelt van het Landbouwschap kan worden gevormd uit het bestuur van de Bedrijfsraad, dat dan de autoriteit van de P.B.O. achter zich heeft. We kunnen onze stem dan verder laten doorklinken dan nu het geval is.

Dr. Schotman vraagt of de P.B.O. ook contacten kan leggen op het gebied van de aanbouw van bepaalde gewassen en op het terrein van de prijsregeling van het product.

Graaf van Lynden: De P.B.O. heeft een adviserende en belangenbehartigende taak, ook op het gebied van prijsregelingen.

De prijsvaststelling echter behoort tot de taak van de centrale overheid. De P.B.O. kan wel de belangen van de bijenteelt bij de overheid verdedigen.

Haarlem vraagt of we nu straks b.v. kunnen worden gedwongen ons product aan een paar zemerijen te leveren, zoals de honingcommissie in haar rapport voorstaat.

Voorzitter zegt dat deze dingen niet te vrezzen zijn. Het gaat niet om enige dwang, maar om het leggen van nieuwe contacten. We vormen zelf het bestuur van de afdeling bijenteelt van het Landbouwschap en gaan zeker niet verder dan we zelf verantwoord achten. Men moet ook op dit punt wel enig vertrouwen hebben in het beleid van het Hoofdbestuur.

Zaamslag wijst op het verband tussen landbouw, veeteelt en bijenteelt. Men moet zich niet verliezen in details doch de grote lijnen zien.

Warnsveld is er van overtuigd dat het Hoofdbestuur onze belangen goed zal behartigen maar we mogen niet tot nog hogere uitgaven voor de imkers komen.

Hilversum vraagt of er verband bestaat tussen de P.B.O. en de mogelijk op te treden tegen de handel in buitenlandse honing.

Graaf van Lynden: Ook op dit terrein kan de P.B.O. de belangen van de bijenteelt verdedigen.

Bussem heeft geen leden die een bedrijf hebben of hun liefhebberij als bedrijf opvatten. Zou niet graag willen dat de amateurs zich zouden terugtrekken.

In zijn slotwoord zegt graaf van Lynden dat het platteland altijd onvoldoende tot zijn recht gekomen is omdat zijn stem niet ver genoeg klonk. De P.B.O. is een middel om een punt van de taart van het nationale inkomen te krijgen die ons toekomt

(Wordt vervolgd).

Het slingeren, behandel

(II)

Zodra men begint te slingeren dient ook de aftapkraan te worden geopend om te voorkomen, dat de honing in de slinger te hoog zou komen te staan. De bodem van de slinger is hellend van het midden naar de omtrek. In het midden (dus op het hoogste punt van het hellend vlak) is het steunpunt aangebracht voor de as. Zou de honing stijgen tot boven dit hoogste punt van de bodem, dan zou de vloeistof in aanraking komen met de smeeroilje van de as en daardoor verontreinigd worden. Gezorgd dient dus te worden dat de honing, van het ogenblik af waarop men begint te slingeren, geregeld kan afvloeien.

Men kan nu verschillende wegen volgen om de honing van alle ongerechtigheden, welke bij het afvloeien meekomen, te ontdoen.

Reeds aanstonds bij het aftappen kan men een zeef gebruiken, welke men aan de kraan hangt. Men gebruikt dan bij voorkeur een dubbele zeef (eerst een grove en daaronder een fijne). De honing, welke die twee zeven gepasseerd is, is dan ook al tamelijk zuiver, maar toch nog lang niet zuiver genoeg. Om de vereiste zuiverheid te verkrijgen dient de honing dan nog door kaasdoek te worden gezeefd en eerst dan kan men zeggen, dat aan de minimum eisen van zuiverheid is voldaan.

Nu is dit zeven geen gemakkelijke taak. Slechts enkele soorten honing laten zich op gewone kamertemperatuur door kaasdoek behoorlijk zeven (b.v. lindehoning), maar bij de meeste soorten kunnen extra maatregelen niet worden nagelaten om het gewenste resultaat te bereiken. Men zal dan moeten overgaan tot verwarming van het product tot 40 à 50° Celsius en wel door middel van een warmwaterbad.

In een met heet water gevuld vat plaatst men los van de bodem een kleiner vaatwerk met honing en verwarmde aldus de honing tot de vereiste temperatuur. Als het water op het vuur blijft staan zal men steeds zachtjes in de honing moeten roeren, daar anders een deel van de honing, welke het dichtst bij de warmtebron is, een te hoge temperatuur zou bereiken. Aldus verwarmd zal de honing vrij gemakkelijk de kaasdoek passeren. Vóór het gebruik moet de doek vochtig gemaakt worden (in water dompelen en stevig uitwringen). Bovendien moet deze van tijd tot tijd verschoond worden, anders slibt hij dicht en laat geen honing meer door. Door geregeld met een lepel over de doek te roeren kan men het dichtslibben enige tijd tegenhouden. De honing mag niet van te grote hoogte in het vaatwerk vloeien, aangezien hij dan te veel lucht opneemt.

In plaats van de zeven aan de aftapkranen van de slinger te hangen kan men ook de honing aanvankelijk eenvoudig in vaatwerk opvangen en dan later met zeven beginnen. Dit moet dan echter wel onmiddellijk daarna

gebeuren, want elk uitstel levert grotere moeilijkheden bij het zeven op.

Grotere bedrijven beschikken over meer geperfectioneerde instrumenten om de honing te zuiveren, maar hierover zullen we het hier niet hebben. Deze voldoen immers vanzelfsprekend al aan hoge eisen van doelmatigheid en zuiverheid.

Gebruikt voor het opvangen van uw honing vaatwerk, dat niet door de honing wordt aangestast. Derhalve geen vaatwerk van onbeschermde metaal en geen vaatwerk, waarvan de metaalbeschermende laag (b.v. email, vernis enz.) beschadigd is. Beukenhouten vaten zijn goed; ook vaatwerk van geëmailleerd metaal (mits onbeschadigd) is doelmatig; eveneens geglazuurd aardewerk of porselein en de speciaal voor dit doel geverniste metalen honingemmers of -blikken. Boven alles gaat echter glazen vaatwerk, waarvan het enige bezwaar is: zijn breekbaarheid.

Is een deel van de honing nog aan de dunne kant (dit mag dan ten hoogste slechts een zeer gering deel zijn) dan dient de honing nog een paar dagen te rijpen vóórdat deze definitief in flacons, bussen of honingemmers wordt gedaan.

Dit rijpen geschiedt door de honing gedurende b.v. drie dagen in een zeer warm en droog vertrek te laten staan (b.v. in een serre, waar de zon op staat en dan met gesloten ramen, of in een gewone kamer, vlak echter de gesloten ramen op het Zuiden). Het vat, waarin de honing staat te rijpen, („de „honingrijper“”) mag niet gesloten zijn, doch dient met kaasdoek te worden afgedekt ter bescherming tegen stof of insecten. Beter is het echter geen onrijpe honing te slingeren (onrijpe honing loopt uit de cellen als men de raat op zij houdt en dan een weinig schudt).

Als de honing rijp geslingerd is, kan hij na het slingeren en zeven onmiddellijk in de uiteindelijke verpakking (flacons enz.) worden overgebracht. Glazen flacons worden vooraf een weinig verwarmd om te voorkomen dat de honing bij het kristalliseren van het glas afkrimpt.

Bij het aftappen houde men de flacons of ander vaatwerk vlak onder de kraan en late de honing tegen de opstaande wand van de flacon lopen (liever niet direct op de bodem, om zo weinig mogelijk lucht in de honing te krijgen). Voor alle zekerheid worden de flacons of de bussen aanvankelijk losjes gesloten en na een of twee dagen nagezien, of er zich toch nog enig schuim gevormd heeft. Dit kan dan met een lepeltje voorzichtig worden afgeschept. Daarna worden de vaten definitief gesloten en wel luchtdicht. Honing is nl. hygroscopisch, d.w.z. dat hij vocht aantrekt. Sluit men de vaten niet luchtdicht af, dan trekt de honing vocht uit de lucht aan, wordt dun en gaat spoedig gisten. De deksels van het vaatwerk behoren dus zó te zijn ingericht, dat deze

Boven: Men gebruikt bij voorkeur een dubbele zeef, eerst een grove en daaronder een fijne. De honing, welke die twee zeven gepasseerd is, is al tamelijk zuiver.

Onder: Als de honing dan nog door kaasdoek is gezeefd kan men zeggen, dat aan de minimum-eisen van zuiverheid is voldaan.

Onder: Honing mag alleen worden verwarmd op een waterbad. Steeds zachtjes in de honing roeren en... een thermometer behoort tot de noodzakelijke uitrusting van de inker, want te sterk verhitte honing voldoet niet aan de eisen van de Warenwet!

en en verpakken van honing

goed afsluiten. Flacondeksels moeten zijn voorzien van kartonnen schijfjes (nieuwe) en een inlegsel van vetpapier of cellophaan, de honing kan dan bij scheef houden van de pot niet in het karton dringen. De deksels zelve dienen onbeschadigd en roestvrij te zijn. Elke bus of pot dient van een fleurig etiket te worden voorzien, met aanduiding van de soort honing, welke de bus of pot bevat.

Voor de verkoop van slingerhoning gaat m.i. verpakking in glas boven alle andere soorten van verpakking. Honing in een pot van helder wit glas en voorzien van een net roestvrij deksel en een aantrekkelijk etiket „oogt” veel beter dan honing, verpakt in blik of ander ondoorzichtig vaatwerk. Bovendien kan de imker bij verpakking in glas veel gemakkelijker een ondanks zorgvuldige behandeling optredende ongerechtigheid constateren dan bij verpakking in blik. Voor rechtstreekse verkoop aan de consument moge dan ook de verpakking in glas sterk worden aanbevolen. Voor levering aan wederverkopers zal men met de wens van deze rekening hebben te houden. Tot dusverre gebruiken we als honingflacon meestal het model jampot. Zoals u in het Groentje hebt kunnen lezen is bij het bestuur van onze vereniging de vraag in studie, of het niet wenselijk is als verpakkingsmiddel van honing een model flacon te gebruiken, welke geen associatie aan jam, stroop, pindakaas e.d. opwekt. Hiervoor valt uiteraard veel te zeggen. De koper stelt nog veel te gemakkelijk onze voortreffelijke honing op één lijn met andere, wellicht ook goede, maar in elk geval veel goedkopere producten, welke als meersel op de boterham worden aangewend. Hij gaat dan de prijzen vergelijken, terwijl toch eigenlijk die producten met goede honing niet te vergelijken zijn. Het lijkt

psychologisch juist gezien, dat de imker moet trachten dit op één lijn stellen zoveel mogelijk tegen te gaan.

Dat zulks zou kunnen worden bevorderd door gebruikmaking van een geheel afwijkend model flacon ligt wel voor de hand. Ook om andere redenen voldoet het tot nu toe algemeen gebruikte model pot niet geheel en al. Het uitlepelen heeft nog al bezwaren, zodat onnodig veel van de inhoud verloren gaat. Men zal echter het vóór en tegen (ook met het oog op de kosten) nauwkeurig tegen elkaar dienen af te wegen. De imkers kunnen met ver-

trouwen de resultaten van het onderzoek afwachten. Men kan honing het beste bewaren in een droge ruimte, waar de temperatuur niet te veel wisselt. Gelijkmatige kamertemperatuur ($\pm 16^\circ$ Celsius) is zeer goed. Het mag wel iets kouder zijn, doch liever niet beneden 15° Celsius. Voor honing in glazen potten dient de be-

waarruimte bovendien donker te zijn. Brengt nimmer honing in de handel, welke van mindere kwaliteit is of welke niet met de uiterste zindelijkheid is geogst en behandeld. Verkoopt steeds het beste.

Een product, waarin b.v. vrij veel bladhoning voorkomt, is vóór de verkoop hier te lande absoluut ongeschikt. Ook zal men nimmer honing mogen verkopen, welke niet voldoende zuiver gezeefd is, of welke, zij het in nog zo geringe mate, in gistende staat verkeert.

De volgende keer iets over de behandeling van raathoning. S.

Honing in een pot van helder wit glas en voorzien van een net, roestvrij deksel en een aantrekkelijk etiket „oogt” veel beter.

De bestrijding van de mijtziekte (Acariose) in Zeeuws-Vlaanderen

door
Ir. J. MOMMERS

(Vervolg en slot)

Naast deze bestrijdingsmaatregelen werd nog getracht een uitbreiding van de ziekte, vanuit de ongetwijfeld aanwezige, niet ontdekte gevallen, tegen te gaan door een behandeling van de volken met methylsalicylaat. Als bestrijdingsmiddel acht ik dit absoluut ongeschikt. Zoals André en Béhue het uitdrukken: het is een „acarifuge” en geen „acaricide”, dus een middel dat mijten afschrikt, maar niet doodt.

Dit middel is zeer makkelijk toe te passen. Het kan zelfs in kleine hoeveelheden in de buitenste raten van een volk worden gegoten zonder dat dit nadelige gevolgen heeft. Door de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland werd een bedrag van f 200,— voor de aanschaf beschikbaar gesteld en het werd in het najaar van 1947 tezamen met de bijensuiker aan de leden van de afd. Oostburg uitgereikt. Lang niet alle imkers hebben het gebruikt en het is daarom later ook niet meer geprobeerd.

Resultaten van het onderzoek.

Het verloop van het aantal besmette standen blijkt uit onderstaand overzicht:

Voorjaar	Aantal monsters	Besmette standen te:	Totaal		
1950	392	Aardenburg	4		
		Biervliet	1		
		Cadzand	1		
		Groede	1		
		Hoofdplaat	1		
		Zuidzande	1		
		Nieuwvliet	2		
		Oostburg	2		
		Sluis	4		
		Waterlandkerkje	1		
			Totaal 18		
1949	515	Eede	1		
		Oostburg	1		
		St. Anna ter Muiden	1		
		Sluis	2		
		Zuidzande	1		
					Totaal 6
1948	771	Nieuwvliet	1		
		Oostburg	1		
		Waterlandkerkje	2		
		Zuidzande	1		
					Totaal 5
1948 naj.	???	Aardenburg	1		
		Biervliet	1		
		St. Kruis	1		
					Totaal 3
		1947 voorj.	873	Cadzand	1
Groede	1				
Heille	1				
Nieuwvliet	1				
Sluis	5				
				Totaal 9	

Najaar 1951. Aantal monsters 753.
Geen mijtziekte gevonden.

In 1950 werd in de Gemeente Koewacht, in het oostelijk deel van Zeeuws-Vlaanderen op een 3-tal standen mijtziekte geconstateerd. Daarom werd ook dit gebied bij Ministeriële beschikking van 17 Jan. 1951, als besmet gebied verklaard, waarheen en waaruit dus geen bijen mogen worden vervoerd.

Resultaten van de bestrijding.

Wat opvalt bij de beschouwing van de bovengegeven cijfers is vooral de snelle toename van het aantal volken, nadat met de bestrijding was begonnen en de min of meer geleidelijke afname van het aantal besmette standen.

Het stemt erg hoopvol dat in 1951 geen mijtziekte werd geconstateerd, maar toch mag dit geen reden zijn tot overdreven optimisme. Het is immers nooit mogelijk in een streek, waar eenmaal de ziekte is geconstateerd, met zekerheid te zeggen, dat er geen ziekte meer is. Daartoe zou men alle bijen van alle volken moeten onderzoeken. Het onderzoek zal dus nog zeker meerdere jaren moeten worden voortgezet. Daarnaast blijft de mogelijkheid van nieuwe infectie bestaan, vooral uit het naburige België.

Volgens een publicatie van Gregoire Koch en Delvaux heeft men in België thans een afdoend middel tegen mijtziekte gevonden. Als dit in de praktijk juist blijkt te zijn, zal dit misschien een reden zijn voor onze zuidelijke burens meer intensief dan tot nu toe de ziekte te gaan bestrijden.

Voorlopig is echter nog voorzichtigheid geboden. De Zeeuws-Vlaamse imkers moet daarom ten eerste afgeraden worden gevonden zwermen op te zetten. Ook de (clandestiene) invoer van koninginnen uit België moeten zij uit eigenbelang, maar ook als algemeen Nederlands belang, achterwege laten.

Dan zal er in de toekomst nog wel eens een tijd komen, dat men weer het etiket „besmet gebied” van Zeeuws-Vlaanderen kan verwijderen.

Literatuur:

André, M. en Béhue, G. A. L'acariose. La revue française d'apiculture 1946 no. 1.

Gregoire, C. Koch, H. C. Delvaux, E. Een hoopvolle wending in de bestrijding der mijtziekte, veroorzaakt door *Acarapis Woodi*. Maandblad van de Vlaamse Bieënbond, 36e jg., no. 3, Maart 1952.

Heller H. Schwere Volksverluste als Folgen der Frow'schen Behandlung der Bienenvölker gegen die Milbenseuche. Schweizerische Bienenzeitung 68. Jg. no. 4 1945.

Ingold G. A. The treatment of acarine disease with sulphur fumes. The british bee journal Vol. 78 Nr. 3537. 22-4-'50.

Jordan, R. Untersuchungen und Versuche zur Bekämpfung der Milbenseuche der Honigbiene 1941.

Lavie P. Nouvelles recherches sur le traitement de l'acariose. La revue française d'apiculture 1e. Jg. Nr. 52 en 2e Jg. Nr. 53 1950.

Linder, A. Ueber das Auswerten Zahlenmässiger Angaben in der Bienenkunde. Beiheft zur Schweizerische Bienenzeitung Bd. 2. Heft 15. 1947.

Morgenthaler, O. Bienenabteilung. Landwirtschaftliches Jahrbuch der Schweiz. 1e Jg. N. S. 1951.

INGEZONDEN STUKKEN

KOMT DE BIENHOUDERIJ MET 5 KG SUIKER UIT DE NOOD?

Garne wil ik enkele punten aanstippen naar aanleiding van het artikeltje van de heer Cancrinus „De bijenhouderij in nood”. Wat zullen de hoedjes-inkers het op prijs stellen als door de regering slechts 5 kg suiker voor de beroepsinkers beschikbaar werd gesteld! Het gevolg zou zijn, dat vele hoedjes-inkers als lid van de vereniging zouden bedanken, want een inker met b.v. 5 kasten zou zijn liefhebberij niet meer kunnen uitoefenen, daar het hem een groot bedrag aan witte suiker zou gaan kosten. Uit dat oogpunt dus geen scheiding maken tussen beroeps- en liefhebberij-inker. Bovendien: waar moet de scheiding worden getrokken? Er bestaan geen beroepsinkers meer! Een ieder zorgt dat zijn liefhebberij hem niet te veel gaat kosten.

Maar wat zeggen de goede „beroeps”-inkers, als er maar 5 kg suiker beschikbaar gesteld zou worden? Het is toch een feit dat de goede inkers steeds suiker te kort komen. Heeft de heer C. dat nog nooit gemerkt? Aan het suikerbestellen kent men toch de inker!

Men behoeft niet de methode-Baas of de Aalster-methode toe te passen en toch heeft men voor de winterzit 10 kg voer nodig. En kijk half April eens in een goed volk, dan weet men niet waar het voer gebleven is. Men moet dan, als er geen dracht is, voeren. En als de zomerdracht dan ook nog mislukt — over de hei hoeven we niet eens te praten — dan is 3 kg nog niet voldoende om de bijen in leven te houden.

Momenteel heb ik 10 volken in kasten en na een korte inspectie met het mooie voorjaarsweer bleken alle volken broed in alle stadia te hebben, terwijl er hier al verscheidene inkers ach en wee roepen, daar al hun volken dood zijn.

Ik ken de heer C. niet, maar daar hij zich 1909 als een uitzonderlijk slecht bijenjaar herinnert, moet hij al een oude rot zijn. Is hij nog niet een beetje korf-inker? Dan heeft hij aan 5 kg suiker misschien genoeg, maar dan heeft hij ook nooit eens goed honing! Zoekt hij in de herfst zijn opzetters uit, geeft ze 5 kg suiker en vult de rest met honing aan?

De beroepsinkers zullen wel zeggen dat het zo kan, maar.... worden de eindresultaten dan beter? De goedkope honing — die volgens een ander ingezonden stuk minstens f 1.25 per pondspot kost — is toch altijd veel duurder dan de dure suiker en levert uiteindelijk geen voordeel maar nadeel op. Een kleine berekening laat dit zien.

Een ander, niet minder belangrijk punt: wat zal de regering zeggen, die het artikel van de heer C. leest? M.i. komen de bijenverenigingen niet in een mooi daglicht te staan! Ze hebben

(vervolg van pag. 90)

Sweney E. Acarine disease.

The british Bee Journal. Vol. 75 Nr. 3411 1947.

Tippett R. G. Acarine disease.

The british Bee Journal. Vol. 75 Nr. 3404 1947.

Vomsattel M. Milbenbekämpfung im Oberwallis.

Schweizerische Bienenzeitung 69 Jg. No. 5 1946.

Winkel A. Bijenziekten.

Verslagen en Mededelingen van de Directie van de Landbouw. 1939.

Summary.

The only part of the Netherlands where acarine disease occurs is in the south of the province Zeeland. This region called „Zeeuws-Vlaanderen” lies very isolated south of the Scheldt. As the infected area was rather small as was the number of infected colonies, the bees were not treated with the Frow remedy or any other remedy, as it was shown in other countries that it is impossible to eradicate the disease by this means. Transport of colonies from this part of the country to the rest of the Netherlands is forbidden. Samples were taken from all the colonies in the region and all the bees from apiaries where one or more colonies were found diseased, were destroyed. The numbers of infected apiaries from 1947 to 1950 are given. In 1951 no disease was found. The sampling of all the colonies will be continued for several years, as it is not quite sure that all the slightly infected colonies have been found.

steeds geijverd om „goedkope” suiker te krijgen en nu zegt iemand uit hun midden dat 5 kg suiker voor een heel bijenjaar voldoende is! Het gevolg van het artikel van de heer C. kon wel eens zijn dat op het „rappez toujours” van de verenigingen nooit meer opengedaan wordt!

Laat de laatste regel, vooral voor de groentjes van ons Groentje zijn: bestel zo veel suiker per volk als ge moogt bestellen. Met de beste inkersgroeten van een inker, die niet weet of hij een hoed of een pet moet opzetten.

Leuvenum-Elspeet.

C. DE VISSER.

DE BROCHURE „ZWINENBERG” TE EERBEEK

Mijnheer de Redacteur,

U zoudt mij een groot genoegen doen, indien U mij toestond onderstaande regelen te willen plaats in het Mei-nummer van 't Groentje.

Reeds enige jaren maak ik mij bezorgd over onze bijenteelt in Nederland. Daarvoor waren vele redenen, o.a. invoer van goedkope buitenlandse honing, inkrimping der bijenweide, slecht bijenweer in zomer- en heidedracht der laatste jaren, dure voedersuiker, dure materialen, mindere vergoeding door de fruitkwekers en duurdere vervoerskosten, enz.

Met angstige blik zien we het ledental der afdelingen slinken, zonder dat wij tot nu toe iets konden bijdragen om dit verval tegen te gaan. Dikwijls heb ik gedacht dat wij, inkers, ons moesten toeleggen op het winnen van RAATHONING, die niet door het buitenland is in te voeren, vooral onze mooie, blanke heideraathoning. Die daarbij ook graag goed betaald wordt. Maar ja, de wens daartoe uit en die wens tot werkelijkheid te brengen is zeer, zeer moeilijk.

Vooral als de natuur spaarzaam is met mild, zonnig bijenweer, zoals bij de heidedracht in 1951. Een paar mooie vliegdagen en dat was alles wat wij in de heidedracht aan zonnearmte toebedeeld kregen. Alom hoorden wij dan ook onder de inkers klachten over de slechte heide-honingoogst, ja, zelfs hoorden wij, dat vele immen 't slachtoffer zijn geworden van te weinig voorraad.

Zoals U weet vierde mijn oude afd. Eerbeek in 1951 haar 50-jarig jubileum en voelde ik mij, als oud-voorzitter, verplicht deze dag mee te maken. Van de bijenmarkt, of liever, van de honingmarkt had ik niet veel verwachting, gelet op 't slechte bijenweer in Augustus. Maar één stand viel direct bij het betreden van de tent op, en mij niet alleen, maar iedereen die deze honingmarkt bezocht.

Dat was de stand van de heer Zwinenberg. Een grote partij prachtige blanke raat- en slingerhoning was daar tentoongesteld. Het eerste wat ik mij afvroeg was: „Hoe heeft die dat geleverd?” De Commissie die de keuring had verricht, waaronder de Rijks-bijenteeltconsulent en de heer Joustra, kende de heer Zwinenberg de hoogste prijzen toe voor kwaliteit en aanvoer.

Ik dacht eerst: dat zal voor ons wel een gesloten boek blijven. Maar, de heer Zwinenberg is een enthousiast bijenliefhebber, een eenvoudig, eerlijk man, die, na veel experimenteren en proefnemingen, eindelijk door combinatie van verschillende methoden, een eigen methode bedacht voor de NEDERLANDSE „KORTE DRACHT” PERIODEN, die hij in een brochure neerschreef, welke voor de luttele prijs van f 1.— franco wordt thuisgestuurd.

Deze brochure is kort en bondig gehouden en wie haar nauwkeurig leest en herleest en stipt opvolgt zal tot de conclusie komen, dat door deze methode de weg wordt geopend, waarop wij al jaren hebben gewacht. Niet bewerkelijk of ingewikkeld, maar iedereen kan deze methode volgen, ook al heeft hij de bijen niet bij huis, wanneer hij in 't bezit is van 3 kasten of een veelvoud van 3.

Ik voel mij aan de liefde tot de bijenteelt verplicht iedereen attent te maken op deze brochure. Ik ben ervan overtuigd, dat de bijenteelt door 't naarstig onderzoek en wereldkundig maken van dit onderzoek door de heer Zwinenberg ten zeerste gediend is, gezien zijn resultaten, die er mogen zijn.

De gulden, aan deze brochure besteed, zal vele malen zijn waarde opbrengen aan die inkers, die met liefde bijen houden. Moge dit ingezonden stukje bijdragen, mijnheer de redacteur, tot welzijn, ook van onze landelijke Vereniging.

Ik dank U zeer voor de verleende plaatsruimte.

Elspeet.

H. M. J. DOOM.

UIT DE JAAGKIEPS

Voor de Jaagkieps werden twee krantenknipsels ontvangen, hiervoor onze dank. Het eerste is uit: Welvaart voor allen, het officieel Sociaal Economisch Orgaan der Int. Ver. Bellamy:

Voedselvernietiging:

In ons Frans zusterblad *La grande Relève des Hommes par la Science-* (du Mouvement de l'Abondance) lezen wij:

„De strijd tegen overvloed gaat door in ons wereldje. Frans Guinea had 3.000 ton uitstekende honing, die men niet aan de inboorlingen kon verkopen, omdat zij geen geldmiddelen hadden om dit voedsel te betalen.

Het was ook niet mogelijk een en ander te exporteren naar Frankrijk, want de Franse honingmarkt was verzadigd. Toen stelde de gouverneur van onze kolonie voor deze voorraad in gisting te brengen en deze gegiste vloeistof te distilleren met de bedoeling, dat het moederland de alcohol zou kopen. Dat was echter niet zo eenvoudig. We wisten zelf al geen raad met onze alcohol en als we dat zaakje niet tegen een zacht prijsje aan de Amerikanen konden kwijt raken om er waterstofbommen of andere moordwerktuigen van te maken zou de alcoholprijs ineenstorten.

Het Moederland stelde dus aan het koloniale bestuur voor uit de honing alcohol te winnen maar op voorwaarde, dat de alcohol geconsumeerd zou worden in Frans West-Afrika. Dit was helaas een onmogelijkheid, want de kolonie heeft een voorraad voor minstens enige jaren.

Teneinde raad werd de 3.000 ton honing in vaten gedaan en..... de zon deed de rest: de vaten barstten open..... Dit was dus de oplossing.

Kapitalistische hersenen konden blijkbaar niet op de idee komen, dat deze honing had kunnen worden gedistribueerd aan een deels ondervoede inheemse bevolking”.

Over de bijenteelt in genoemd land werd in de Jaagkieps 1951/52 geschreven. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van de honing uit die streek slecht is en dat de smaak ervan ook bij betere behandeling altijd slecht zal zijn.

De afzet van honing wordt over de gehele wereld steeds moeilijker, maar zeker is dat een oplossing als vorenstaande geen oplossing is.

Het tweede knipsel is korter:

„Bregenz (Oostenrijk) Met de volgende moeilijkheid zitten de Oostenrijkse douane-autoriteiten. Honing is onderhevig aan zwaar invoerrecht. Een bijenhouder zette z'n korven dicht bij de Oostenrijkse-Zwitserse grens.

Een Zwitserse vriend zet iedere dag op Zwitsers grondgebied pannen met honing klaar. De Oostenrijkse bijtjes kwijten zich voortreffelijk van hun smokkelzaak: iedere dag trekken zij de grens over en halen ponden honing zonder enig invoerrecht Oostenrijk binnen”.

Dit bericht kwam ook voor in de *Imkerfreund* en de *Karnika Zücherring*: binnen drie dagen waren twee grote vaten ledig.

Vele mensen hebben schik als de douane-ambtenaren een poets gebakken wordt, maar ik betwijfel of deze smokkel-affaire de Oostenrijkse importeur voordeel zal hebben gebracht. Er gaat op deze wijze veel honing verloren.

Hier volgt nog een smokkel-historie, deze komt uit de (Franse) *Gazette Apicole* 1951/6.

150 kg. Amerikaanse cigarettens in bijenkasten werden door bijen bewaakt.

Como. De Italiaanse douane hield een uit Zwitserland komende vrachtwagen aan, deze was beladen met 14 kasten met bijen. Eén der inzittenden nam de benen,

toen hij de douane-ambtenaar zag. Dit wekte de argwaan der ambtenaren, welke daarop de wagen gingen onderzoeken. Eén der mannen van het gezag keek eens in één der kasten en ten koste van vele steken wist hij met zijn makkers 150 kg. cigarettens in beslag te nemen. De douaniers moesten van deze stekende surprise de kamer houden.

Het is Juni, de vistijd is weer aangebroken. Uit de *A. B. J.* 1951/9:

Maden voor aas. Een firma in Angola-Indiana V. S. brengt de made van de wasmot als aas voor vissers in de handel. Deze beestjes zitten in een jampot, waarop te lezen staat, dat de inhoud uitstekend is voor baars enz. en zodanig verpakt is dat zij geen stank afgeeft en onbepaald goed blijft en ook goed is om „onder ijs te vissen”.

Bijgaande foto toont ons een flinke bijenstand onder eucalyptus-bomen; deze bomen vindt men in subtropische streken, het zijn daar uitstekende drachtbronnen. De afgebeelde bijenstand, l' Habra genaamd, bevindt zich in Noord-Afrika en wel te Perregaux Oran en is het eigendom van M. Paradeau, een bewaarder imker, die zeer veel voor de bijenteelt, vooral koninginneteelt van zijn land heeft gedaan en dan ook gelijk met M. Muller door de Franse regering geridderd is.

In la *Revue française d'Apiculture* 1948 8/9, welk blad de foto welwillend afstond, vinden we van de hand van M. Paradeau een artikel over de bijen van zijn land, waarover Schotman schrijft: In Tunis heeft men de zwarte Punische bij, goede vechters, kwistig met propolis, die zeer slecht verzegelen en slecht overwinteren. Uit genoemd artikel: Door de vele vijanden, waaronder als nummer één de mens moet worden genoemd, is de Punische bij zeer agressief, elke indringer die bij de bijenstand komt, wordt als vijand beschouwd. Zij is zo erg beroofd en verkeerd bejegend, dat zij zich goed verdedigt, zelfs te goed, zij vraagt dan ook veel rook. Het zijn erge rovers, bij haar vergeleken zijn de Italianen engeltjes.

Ze zwermen veel, Arabieren beweren dat een volk 13 zwermen kan voortbrengen. Bij het openen der kasten lopen de bijen onrustig over de raten hetgeen aanleiding kan worden dat de moer verloren gaat. De koningin is kleiner dan die van andere rassen en

Meij. Brunner, de jeugdige wetenschappelijke medewerkster van Dr. Minderhoud, ontpopte zich in Engeland als een talenphaenomeen; de na het congres in Schotland bijeengekomen wetenschapsmensen hadden grote bewondering voor haar prestaties.

indien niet gemerkt, zeer moeilijk te vinden. De Puni- sche bij gebruikt, tengevolge van haar eigenschap om zich te verdedigen, veel propolis: openingen van 30 tot 35 cm. middenlijn worden hiermede afgesloten. Hiervoor slepen zij van alles aan. Schrijver trof eens volken aan, die alles met teer hadden dichtgesmeerd, deze teer hadden ze bij een weg in aanleg gehaald. Broek en hemd van M. Paradeau waren door het zwarte goedge onbruikbaar geworden.

De bijen maken overal hun tehuis: in metalen vaten, in hopen en in de open lucht. Ze nemen slecht een konin- gin van vreemd ras aan.

Daartegenover staan de volgende deugden: ze zijn zeer werklustig. Bij zacht weer en goede dracht be- ginnen ze reeds voor zonsopgang en weten 's avonds niet van uitscheiden.

Verdedigen zich goed, zodat alleen de zwakke volken worden geplunderd en omkomen, hetgeen een natuur- lijke selectie is.

Haar voornaamste karaktertrek is haar vruchtbaar- heid, die haar boven de andere rassen doet uitsteken. Zij begint vroeg in het voorjaar te leggen zodra er maar nectar gehaald wordt. Geen enkel ander ras kan haar benaderen, ze overtreft zelfs de Italianen in het voor- jaar zeker 3 maal.

Ze zetten overvloedig moerdoppen aan, schrijver vond eens in een volkje op vier ramen 187 doppen. Soms breken ze alle doppen weer uit, dat is vooral het geval met doppen van koninginnen van ander ras. Schrijver heeft eens geconstateerd dat door een volk met één dop van eigen ras en één dop van een Italiaanse moeder, de laatste werd afgebeten, maar dit moet, volgens hem nog nader onderzocht worden.

Einde Februari verschijnen de darren en in de eerste dagen van April de Afrikaanse Jagers of Bijenwolf (Merops apiaster) een vogel, die verschrikkelijke ver- woestingen op de bijenstanden aanricht, wel 95 % der jonge moeren valt als slachtoffer dezer vogels. Konin- ginneteelt slaagt daarom beter in het najaar, maar dan zijn er weer andere eisen, daar de darren na de dracht grondig uitgerooid worden.

Avontuur in vliegmachine. Een imker uit Nice wist in Noord-Afrika 285 bijenvolken te kopen. De Arabische kasten werden in zakken verpakt en per vliegmachine verzonden. Tijdens de reis wisten enige volken uit hun gevangenis te komen en de vliegmachine werd over- zwermd door bijen. De vlieger, die reeds heel wat had meegemaakt, moest door de imker met een flitspuit worden beschermd.

De jeugdige wetenschappelijke medewerkster van Dr. Minderhoud heeft op de bijenteelt-conferentie te Aberdeen, Schotland, verleden zomer een goede beurt gemaakt, uit de Scottish Beekeeper 1951/11:

Miss Brunner Nederland, deed goed werk door onmid- dellijk de lezing van Dr. Anna Maurizio, Zwitserland, welke Duits sprak, te vertalen.

Voor het Nederlandse meisje was dit vertalen direct van Duits in perfect Engels een kunststukje, dat voor ons, eilanders, moeilijk te begrijpen is. Verbal acrobatics.

In het Maandblad van de Vlaamsche Bieën bond 1952/2 komt een zeer optimistisch artikel voor over een nieuw geneesmiddel tegen de Mijtziekte Acarapis Woodi, de titel luidt: Wij zijn de Mijtziekte meester.

In de loop van Mei 1950 vertelde C. Grégoire van het Instituut voor Veeartsenijkunde te Kurçgen aan Prof. Henri Koch, prof. in de dierkunde aan de Universiteit te Leuven, dat de imkers grote last begonnen te krijgen van genoemde mijtziekte.

Professor antwoordde hierop, dat vermits de vliegen die hij kweekte in zijn laboratorium ook veel last hadden van een soort mijt, welke hij kon bestrijden, er toch wel een middel moest bestaan om de bijen te redden. Natuurlijk werd daar na de mogelijkheid besproken om die middelen ook te proberen op zieke bijenvolken, wat dan ook al spoedig gedaan werd, dank zij de medewer- king van Prof. E. Delvaux, scheikundige aan de Univer- siteit te Leuven.

.... een flinke bijenstand onder eucalyptus-bomen

Het middel, als P. K. aangeduid, werd in de winter 1950/51 op 34 zieke volken toegepast, enkele waren niet meer te redden, doch van alle andere werden de mijten gedood en de volken behouden.

Het geneesmiddel (een rolletje brandstof) zou beter zijn dan andere bekende middelen:

1. Mag het op elk tijdstip van het jaar worden toe- gepast.
2. Is het onschadelijk voor het open zowel als gesloten broed.
3. Is het ook onschadelijk voor honing en stuifmeel.

Laten we hopen dat onze Belgische geleerden inderdaad HET geneesmiddel gevonden hebben, maar ik ben van mening, dat het middel nog te weinig gebruikt is om afdoende beoordeeld te worden. Jarenlang zijn geleer- den van andere landen, die veel van de mijtziekte ge- leden hebben, zoekende geweest met meer of minder succes.

British Beejournal heeft een rubriek News in Brief (korte nieuwtjes)

Uit het nummer van 29-12-1951:

Honing- (t)roebelen. Het Russische blad Izvestia doet een aanval op verschillende industrieën, die winst- gevende neven-inkomsten hebben, zo ook een bijen- houders-vereniging in Kherson. Deze vereniging heeft slechts 11 kasten, die dit jaar 60 kg. honing opleverden, maar de netto gemaakte winst was meer dan 100.000 roebel, een gevolg van speculatie in honing, fruit enz. gekocht van collectieve boerderijen en verhandeld op de open markt.

Jékavé.

NATUURLIJK GA IK NAAR BREDA!

21 AUGUSTUS

*** IMKERSDAG**

en

*** NATIONALE
HONINGTENTONSTELLING**

Onze afdeling maakt er een
gezellig uitstapje van.
MET DE HUISGENOTEN!

Foto's van

2. Onder: Opa geeft les. Ingezonden door J. Hoekstra, A. Tasmanweg 109, Lutjegast.

de maand

3. Onder: Bijenstal. Ingezonden door J. K. Groothuis, Stationsstraat 28, Emmen.

1. Boven: Bijenzwerm. Ingezonden door F. C. J. Koker, „Teylingerhof“, Warmond.

Aan de drie inzenders is een bedrag van f 2.50 verzonden. Inzendingen voor de volgende series te zenden aan het Bijenhuis te Wageningen. Alle in het Maandschrift gepubliceerde foto's van de maand dingen straks mede naar de grote prijzen, die door de lezers worden toegekend. Ook de lezers hebben kans op een prijs: zie de omslag van het Aprilnummer. Het is nu volop fototijd, doet U mee?

Foto's van bijen, bijenmarkten, bijenstallen, tentoonstellingen, vergaderingen, reizen met de bijen, imkersdag, buitenlandse reizen, alles is welkom, als het maar betrekking heeft op de bijen. De reeds binnengekomen doch nog niet gepubliceerde foto's dingen weer mee in alle volgende series! U hebt dus een groot aantal kansen!

Officiële mededelingen

Bevruchtungsstations Schiermonnikoog en Ameland.

In vervolg op de mededelingen in het Maandschrift van Mei j.l., blz. 77, wordt medegedeeld, dat bevruchtungsfolkjes naar Ameland en Schiermonnikoog kunnen worden verzonden met de boten van:

Donderdag 5 Juni (reeds gepubliceerd);
Donderdag 19 Juni;
Vrijdag 4 Juli;
Vrijdag 18 Juli;
Zaterdag 2 Augustus;
Zaterdag 16 Augustus (desnoods).

De folkjes moeten dus de avonden te voren in Leeuwarden zijn.

Over verzending, adressering en verdere bijzonderheden raadplegen men de mededeling in het Mei-nummer.

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek te zenden aan het Bijenhuis te Wageningen.

Vraag 32: Verhitte honing.

Ik heb verschillende soorten honing door elkaar gedaan, klaver, koolzaad en een weinig heidehoning. Alles was versuikerd en werd door mij verwarmd, helaas vergat ik de honing, zodat ze te warm werd en aan smaak inboette. Het is een hoeveelheid van ongeveer 50 pond. Is het mogelijk deze honing snel op te voeren aan de bijen, zodat zij hem weer in goede honing omzetten? Zo ja, is het dan ook het beste de honing met water te verdunnen, omdat de bijen in het voorjaar behoefte aan vocht hebben? (De nieuw verkregen honing zou dan weer vermengd worden met koolzaadhoning).
T. F. C.-M. te E.

Antwoord: De door u bedoelde gemengde en verhitte honing kunt u wel als voerhoning gebruiken en dan vermengd met water. Ik zou u echter

afraden de honing door de bijen te laten opslaan en deze dan met de nieuw gewonnen honing weder te slingeren. Dit zou afbreuk doen aan de kwaliteit van de nieuw gewonnen honing.
S.

Vraag 33: Nectar-afscheiding koolzaad.

Zal koolzaad, gezaaid op zandgrond minder nectar afscheiden dan op kleigrond? Hoe is dit verschil t.a.v. opbrengst in Wieringermeer (zand-rige klei) en zware klei in het Noorden van Friesland?
Afd. W.

Antwoord: Koolzaad op zand geeft als regel minder honing dan dat op klei. Het koolzaad in de Wieringermeer honingt uitstekend, maar niet op alle plaatsen even rijk. Ook het koolzaad op de zware klei in Noord-Friesland en Groningen geeft veel honing. Het overvloedigst geeft het koolzaad de eerste jaren op nieuw ingepolderde kleigrond.
S.

Vraag 34: Moerloos volk, Kattestaart als drachtplant.

a. Een van mijn kasten bleek van 't voorjaar moerloos te zijn. Voldoende voer, veel bijen, maar geen broed. Nu heb ik de broedkamer boven een andere kast met moer geplaatst. In de onderste bak veel broed in alle stadia, maar bovenin nog niet. Kan ik nu, door de bovenste broedkamer onder te plaatsen, hierin de broed aanzet bevorderen? En later, wanneer de moer onder is, een rooster leggen en de bovenste kamer tijdens de koolzaadcracht gebruiken als honingkamer?

b. Kan men van de Kattestaart een goede honingopbrengst krijgen en zo ja, is de honing van behoorlijke kwaliteit? Ze komt hier veelvuldig voor.

Ik bedoel hier niet het wilgenroosje doch de echte kattestaart van ongeveer 1,50 m hoog, welke grijs-blauw stuifmeel levert. H. O. te E.

Antwoord: In uw geval zou ik het raam, waarop zich de moer bevindt, en dat ook wel broed zal bevatten, in de broedvrije kamer zetten, deze onder plaatsen, een moerrooster er op en dan de kamer met broed daar boven op. Deze laatste kamer doet dan dienst als honingkamer. Acht dagen na het leggen van het moerrooster dient u de bovenkamer te controleren op moerdoppen. Voor dat u deze verwijderd eerst even naziën of beneden alles in orde is, d.w.z. of beneden broed in alle stadia aanwezig is.

b. De Kattestaart (*Lythrum salicaria*) is een zeer goede drachtplant en de honing is van goede kwaliteit. Het stuifmeel is grijs-blauw van kleur doch verschilt in dat opzicht niet veel van dat van het Wilgenroosje. Dit laatste is iets donkerder.

S.

Vraag 35: Bevolken observatiekast en vitrine.

a. Wat is de beste tijd om een observatiekast (3 ramen boven elkaar) te bevolken en op welke manier moet dat geschieden? Ik heb naast mijn normale volken goed bevolkte 6-raams kastjes.

b. Wat is de beste tijd om een vitrine te bevolken en op welke wijze

moet dat geschieden? Als ik bijv. raathoning van die vitrine kan oogsten, is het dan niet verkeerd dat ik de bijen met suiker voer of proeft men in de uitgebouwde raten bij raathoning de octosan niet? Ben ik dan verplicht met dure honing te voeren en in welke hoeveelheden?

J. D. A. R. te D.

Antwoord: De beste tijd om een observatiekast te bevolken is de zwermtijd. Ik zou u raden de observatiekast te vullen met 3 ramen broed en de zich daarop bevindende bijen en de moer. De raat, waarop zich de moer bevindt, zou ik in het midden hangen. Ik veronderstel dat u de observatiekast een nieuwe standplaats wilt geven. Zij zal dan vele vliegbijsen verliezen, maar het volk zal spoedig weer groeien door het uitlopen van het broed. Het middelste raam, waarop zich de moer bevindt, zal wel veel open broed hebben. De andere twee ramen moeten zo veel mogelijk gesloten broed bevatten. Het raam, waarvan het broed het eerst uitgelopen is (dus het onderste of het bovenste) zal daarna dienen te worden vervangen door een raam met kunststraat. Het volk kan dan bouwen. Mocht het te sterk worden, dan kan broed (zonder de bijen) worden afgenomen en aan een ander volk worden gegeven, terwijl een weggenomen broedraam wordt vervangen door een raam met kunststraat. Na het bevolken van de observatiekast enige tijd voeren met honing- of suikerwater (1 deel honing of suiker, een deel water) om het volk in de gelegenheid te stellen het broed te verzorgen. Het heeft immers niet aanstonds genoeg haalbijen.

b. Voor het bevolken van een vitrine kunt u het beste eveneens de zwermtijd kiezen. U kunt natuurlijk een heel volk met uitgebouwde raten in de vitrine overbrengen, maar het zal wel in uw bedoeling liggen daarin een volk te vestigen, dat zich op natuurlijke wijze ontwikkelt. U doet dan het beste hiervoor een flinke zwerm te bestemmen en de ramen of latjes van de vitrine alleen te voorzien van strookjes voorbouw (strookjes kunststraat van ongeveer 3 of 4 cm

hoogte). Als er geen dracht is moet u voeren, maar niet te grote hoeveelheden tegelijk.

Als u raathoning in die vitrine wilt oogsten, mag u de bijen niet met suiker voeren. Afgescheiden van de vraag of de door suikervoeding verkregen raathoning een wansmaak zou hebben, moet het voeren met bijensuiker voor dit doel ongeoorloofd worden geacht. U zult dus met honing moeten voeren. Hoewel het inderdaad mogelijk is, dat u bij overvloedig voeren, bijv. per dag 2 kg, goede raathoning krijgt, is deze methode echter niet aan te bevelen. Zij zal nauwelijks of in het geheel niet rendabel blijken. S.

Vraag 36: Lange doppen, vervliegen, slinger maken.

a. In een kunstzwerm vond ik een redcel die wel tweemaal zo lang was als normaal. Ik heb de cel uitgebouwen, deze was voorzien van een, zo te zien, gezonde larve. Wat is hiervan de oorzaak?

b. Als men de volken op een rij plaatst, zullen ze dan vervliegen tegen de wind in of met de wind mee?

c. Kan men zelf gemakkelijk een kleine 2-raams slinger maken en zou een van de leden hiervan misschien een werktekening hebben?

L. S. te B.

Antwoord: a. De „oorzaak” van het bouwen van een koninginncel van abnormaal grote afmetingen kan in het algemeen niet worden aangegeven. Meestal bevat zo'n abnormaal geval niet een goede nymf.

b. Als kasten op het vlakke veld in de rij worden geplaatst, heeft dikwijls vervliegen plaats en dan meestal inderdaad tegen de wind in. Men plaatste de kasten dan ook liever niet in één lange rij, maar zig-zaggewijze (zie afbeelding in het Groentje van December 1951, no. 12, blz. 183).

c. Het maken van een goede tweeraamsslinger is voor een vakman niet zo heel moeilijk, maar een niet-vakman zal er, naar ik vrees, niet veel van terecht brengen. Wie van de lezers heeft een werktekening beschikbaar? S.

Afdelingsberichten

AFD. RUINERWOLD

Op onze jaarvergadering, die onder leiding stond van de Heer A. J. Faken, was het Hoofdbestuur lid voor Drenthe, de Heer J. Timmermans aanwezig om de Heer H. Smit te huldigen. In welgekozen woorden herinnerde de Heer T. de vergadering er aan, dat de Heer Smit in 1919 mede-oprichter is geweest van onze afdeling en dat hij direct tot voorzitter werd gekozen, wat hij tot eind 1950 is gebleven. Namens het Hoofdbestuur dankte de Heer T. de heer Smit voor alles, wat hij in het belang van de bijenteelt heeft gedaan. Mede op voorstel van het plaatselijk bestuur heeft het Hoofdbestuur de Heer Smit de ere-medaille der Vereniging toegekend. Onder dankzegging aanvaardde deze het ereteken, deze hulde was een oorkomend verrassing voor hem. Uit het verslag van de Heer H. Jongman bleek dat het ledental iets is achteruitgegaan; het financiële verslag van

de Heer J. Winters werd goedgekeurd; wegens bedanken van de Heer H. Spijkerman werd de Heer A. Blemold tot bestuurslid gekozen. Besloten werd de heer H. Smit tot ere-lid te benoemen.

H. JONGMAN, secr.

AFD. STEENWIJK EN O.

Vrijdag 9 Mei hield de afd. Steenwijk en O. haar laatste voorjaarsvergadering in Giethoorn. Deze vergadering was speciaal belegd in Giethoorn om onze oudere imker Klaas Bakker in de gelegenheid te stellen deze vergadering te bezoeken.

Want Klaas Bakker was reeds 58 jaar imker en meer dan 50 jaar lid van de Vereniging. Ondanks zijn 75 jaren heeft hij nog 24 volken, waarvan er 15 in de N.-O.-Polder staan, die hij geregeld op zijn bromfiets gaat bezoeken en 9 heeft hij thuis om dagelijks van z'n bijen te kunnen genieten.

De voorzitter, de heer Groters opent de vergadering en geeft het woord aan de heer Schwieters, welke in het kort de imkersloopbaan van Klaas Bakker nagaat en hem de medaille verbonden aan het 50-jarig lidmaatschap op de borst speldt.

Ook de voorzitter spreekt waarderende woorden aan het adres van Bakker; terwijl de buurman van Bakker en mede-imker, de heer Koning, een gedicht voordraagt, geheel gewijd aan de omgang van Bakker met z'n bijen.

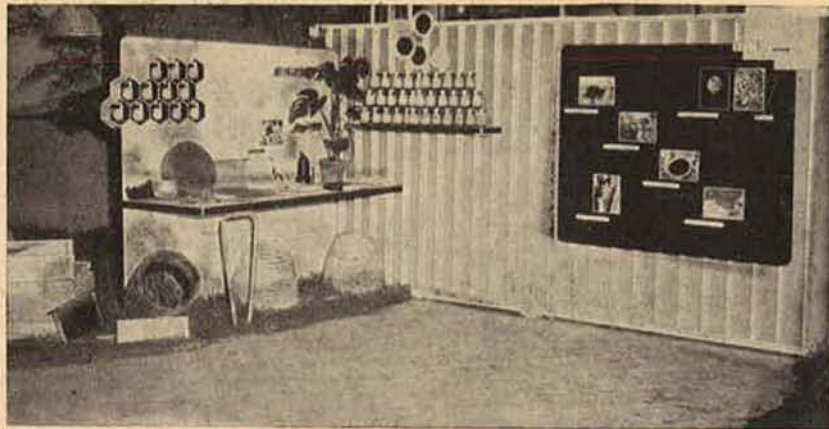
Dit werd met een welverdiend applaus beloond.

De heer Bakker was erg dankbaar voor deze hulde en vond het „meer as genog”.

De heer Schwieters was zo welwillend nog enkele vragen uitvoerig te willen beantwoorden.

Tot slot werden een drietal filmpjes gedraaid over de Veluwe en de Kievit, en gingen allen hoogst voldaan huiswaarts, na Klaas Bakker nog lang zal ie leven te hebben toegezongen.

K. ZEELTE,
Secr.-Penningm.

AFD. ROTTERDAM

Zaterdag 10 Mei werd door de Wethouder van Onderwijs en Volksontwikkeling te Rotterdam, in de glazen zaal van het Ahoij complex, een plaatselijke tentoonstelling geopend, genaamd „De Parelquiker”. Deze tentoonstelling, die ten doel heeft de burgerij een beeld te geven van- en propaganda te maken voor een nuttige vrije tijdsbesteding, was dagelijks geopend van 9-22 uur en Zondags van 13-22 uur. De sluitingsdatum was 2 Juni.

Naast verschillende organisaties, die zich op dit terrein bezighouden, o.a. volkstuihouwers, aquariumhouders, duivenhouders, hoender- en konijnenfokkers, jeugdorganisaties en vele anderen, nam ook de afd. Rotterdam aan deze expositie deel. En..... met succes.

Door het bestuur was een zeer geslaagde stand geplaatst, ontworpen door de Heer Bos Jr., architect te Rotterdam en door de spontane medewerking van verschillende leden vervaardigd. Zelfs de prachtige achterbekleding, bestaande uit mooie oranje gordijnstof, werd door ons oud-lid, de fa. Metz en Metz, geheel gratis aan de afd. aangeboden. Ook afd. Handel te Wageningen liet zich niet on-

betuigd, en stuurde het benodigde demonstratie materiaal. Het bestuur voelt dan ook behoefte allen, die de behulpzame hand hebben geboden, hartelijk dank te zeggen voor de verleende medewerking.

De stand demonstreerde enkele kasten, onderdelen, een aantal zeer goed geslaagde foto's van de Heer de Looze, de „Ideaal-Combinatie” van de Heer Jansen en een aantal potjes helder gefiltreerde honing, ter beschikking gesteld door de afd. Handel.

De levende have was vertegenwoordigd in een twee raams demonstratie kastje en een volledig volk in een van plastic vervaardigde enkelwandige kast. Ook buiten het gebouw stonden enkele kasten opgesteld, waarvan vooral het open kastje van de Heer Jansen veel belangstelling trok.

Een aantal leden stelde zich beschikbaar, om dagelijks de vele vrageden te woord te staan. We menen, dat Rotterdam hier op waardige wijze een goed stukje propaganda heeft geleverd voor de Nederlandse bijensport. Het was een uitstekend geslaagde expositie.

P. Klapwijk, Secretaris

AFD. WAGENINGEN

Maandag 21 April l.l. vergaderde de afd. in Hotel Wenholt.

Nadat de voorz. P. A. de Rover de vergadering met een hartelijk woord van welkom aan de aanwezigen had geopend werden de verschillende punten van de agenda vlot afgewerkt.

O.a. werden afgevaardigden voor de Alg. Verg. benoemd en de agenda hiervan besproken.

Ook werd besloten om op 21 Aug. gezamenlijk naar de Imkersdag te Breda te gaan.

Uit mededelingen bleek, dat de bijen van enkele onzer leden weer eens te lijden hebben gehad van spuiten van giftige stoffen in open bloesem.

Het tweede gedeelte van de avond werden een tweetal filmstrookjes vertoond door ons lid de heer Schuij en op zeer deskundige en vlotte wijze toegelicht door de heer van Aarst.

Dat dit gedeelte van de avond zeer in de smaak viel, bleek wel uit het feit, dat de heer van Aarst een zeer aandachtig gehoor ten deel viel.

Nadat de voorz. dank had gebracht aan de medewerkers van de avond, sloot deze de vergadering en wenste de leden nog een goed bijenjaar.

Het is jammer dat er op de vergaderingen nog steeds zoveel leden gemist worden.

A. van Roekel, Secretaris

AFD. BEETSTERZWAAG EN OMSTR.

In de 26 April gehouden ledenvergadering werd de boekhouding van de penningmeester in de beste orde bevonden. De heren D. Veenstra en E. Haisma verklaarden zich bereid om het volgend jaar de boeken te controleren.

waarmee de heer Evers zijn uiteenzetting kruidde.

Het voordeel van deze lezing was, dat we het meeste al kenden — als we het „Groentje” tenminste goed lezen —, en alles dus beter konden volgen. Dit bleek trouwens ook wel uit de gestelde vragen.

Al met al vonden we het jammer, dat deze avond zo gauw om was, en de voorzitter tegen 11 uur de vergadering moest sluiten.

J. Westendorp, Secretaris

AFD. SOEST

Op 2 April j.l. hield de afd. een Bonte Avond Begonnen werd met een wedstrijd in hersengymnastiek tussen een gecombineerde ploeg van Amersfoort en Baarn enerzijds en een Soester team anderzijds. De heer Grijsze stelde de vragen aan de gasten en de heer Van Dijk voelde de Soester imkers aan de tand, terwijl één der aanwezige dames de plaats van „Mieke” innam en een sierpende autoclaxon het bescheiden zoemertje verving. De vragen, die niet alleen de bijenteelt, maar ook het verenigingsleven en het Groentje betroffen, aangevuld met een paar scherts- en strikragen, waren met opzet niet al te moeilijk gekozen.

Na een uurtje had Soest gewonnen met 31-28. Hierop reikte de voorzitter aan de Soester heren een prijsje uit terwijl ook hun tegenstanders voor hun krantig partijgeven beloofd werden en eveneens „Mieke” voor haar nauwgezet claxonneren een kleine attentie ontving.

Na de pauze werd er door de heer Van Dijk een tweetal films vertoond.

Tenslotte sprak bovengenoemde heer nog een kort opwekkend woord tot de aanwezigen en vestigde hij nog eens de aandacht op het „Propagandabureau voor de Bijenteelt in de provincie Utrecht”. Dit doet bijzonder goed propagandistisch werk en hij hoopte, dat er in de toekomst van vele afdelingen geldelijke steun zou mogen worden ontvangen, en niet van slechts enkele zoals het geval is.

Al met al een avond die door de aanwezigen zeer gewaardeerd werd en die wij andere afdelingen, die hun leden eens iets anders op hun bijenkomsten willen bieden dan het gekte bijenpraatje van harte kunnen aanbevelen. Nadere inlichtingen zullen desgewenst gaarne worden verstrekt.

J. C. Thomasze, secretaris

AFD. LEEUWARDEN

Tot secretaris is benoemd de Heer A. P. van Duinen, Groningerstraatweg 239 te Leeuwarden.

MARKTBERICHTEN

BIJENMARKT ASSEN

Aanvoer 3 kasten en 23 korven, wel kijkers en liefhebbers, geen kopers.

Inhoud:

Voor de GROENTJES van ons	
Groentje	81
We krijgen jeugdleden	82
Congres-indrukken	83
Oranjestad Breda	84
De lezer schrijft	85
Notulen Alg. Vergadering	86-87
De bestrijding van de mijtziekte (Acariose) in Zeeuws-Vlaanderen	90
Ingezonden stukken	91
Uit de Jaagkieps	92
Foto's van de maand	94
Vragenrubriek	94
Afdelingsberichten	95

Wijziging Advertentie-tarief

(ingaaude 1 Juli 1952)

1 x 1/16 pagina	f 25,— per 1/16 pagina
4 x 1/16 pagina	f 20,— per 1/16 pagina
8 x 1/16 pagina	f 16,— per 1/16 pagina
16 x 1/16 pagina	f 14,— per 1/16 pagina
48 x 1/16 pagina	f 12,50 per 1/16 pagina

Afname dient te geschieden binnen 24 maanden.

„Speurbijtjes” worden alleen bij vooruitbetaling opgenomen. Zij kosten f 1,50 per 20 woorden; elke 4 woorden meer 30 cent.

Gewone advertenties contant na ontvangst van nota.

De advertentie-acquisitie van ons Maandschrift hebben wij in handen gelegd van de drukker van ons blad, de N.V. Uitg. Mij. De Gelderlander, Hessenberg 18 te Nijmegen.

Advertenties, die niet vóór de 20ste der maand in het bezit zijn van deze Maatschappij, kunnen niet meer worden opgenomen. Zij worden ook niet automatisch in de volgende nummers geplaatst.

Voor inlichtingen omtrent advertentie-tarief of aanvraag tot bezoek van een vertegenwoordiger gelieve U zich te wenden tot de

N.V. Uitg. Mij De Gelderlander

AFDELING VERKOOP

Telefoon 24641 - toestel 19 en 41.

Alle Bijenteeltartikelen leveren wij tegen de laagste prijs!

Wij hebben in alles zeer grote voorraad en kunnen daardoor tegen de laagste prijs leveren.

- Onze kunstraat staat boven aan in kwaliteit en wordt in het buitenland reeds veel gebruikt. De prijs hiervan is nog gelijk vorig jaar.

Vraagt onze prijscourant!

H. T. VAN DAM - BIJENPARK
JUBBEGA

Wij zijn kopers van elk kwantum

RAAT-, SLINGER- en PERS-honing.
RAAT-, RUWE- en ZUIVERE bijenwas.
Zuivere PROPOLIS.

Emballage beschikbaar. — Betaling contant.

Chemische Industrie „ARKADIA”

LOCHEM - Telefoon 827

SPEURBIJTJES

TE KOOP: Kunstraatwals, iets beschadigd, voor redelijk bod. Tevens gevraagd aanbieding voor nieuwe Honing. L. ALTENA, Beekstraat 13, Zutphen.

TE KOOP: grote Honingslinger, in staat van nieuw, met 3 zeven, ± 60 kg Suiker, ledige Simplexkasten, enkele grote nieuwe Korven en 7 bevr. Kastjes (Frankenhuys). G. BOSBOOM, Langstr. 5, Wasse-naar.

TE KOOP: gebruikte 12-raams Boogkorven, met 12 ramen en doek, à f 2.50, zien er netjes uit. W. ZWART, Hemrik.

In Juli-Augustus af te geven: enkele reinteelt (eilanden) Carnica- en Italiaanse Koninginnen.

SCHWIETERS, koninginneteler, Dedemsvaart, tel. 95.

TE KOOP: 3 prima dubbelw. 7-raams Kasten (2 broeden honingkamer), reservekastje, 100 raampjes, 2 korven, schepkorf, voederschoteltjes. Samen f 17.50. Rembours ongefrankeerd. KAMPHUIS, Schapenmarkt, Hellendoorn.

TE KOOP: een partij prima Slingerhoning, bij J. W. JANSEN, Doetinchemsestraat 28, Varsseveld.

Zware Krainer volken 1ste gen. in Simplexkasten; ledige 6-8-10-raams Kasten; Zwermen f 15; Moeren f 7.50. J. L. VAN HATTEM, A 771, Sliedrecht.

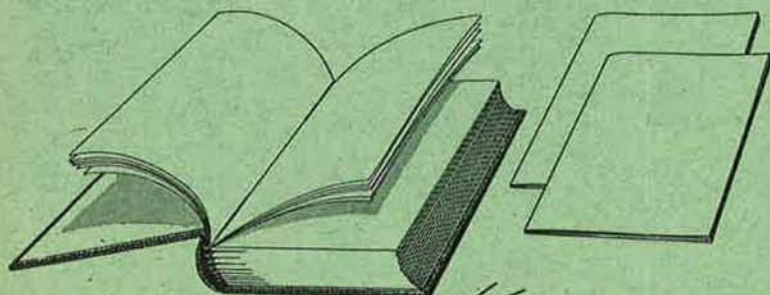
Dure Heideraathoning is moeilijk te winnen. Raadpleeg hiervoor mijn succesvolle Bedrijfsmethode. Wordt na ontvangst van f 1,— toegezonden. A. J. ZWINENBERG, Volmolenweg 38, Eerbeek.

Uw adres voor vijf-raams Volken en Zwermen met Moeren van 1951—1952, Bijenstand „DE NAALD”, P. LEIJEN, Amsterdamseweg 232, Amstelveen N.H.

TE KOOP GEVRAAGD: 200 à 250 Zwermen, liefst zonder korf. Aanbiedingen aan A. RENKERS, Hooglanderveen.

OCCASIONS te koop: 4 Simplexkasten, zwaar bevolkt, f 20,— per stuk; 4 lege Kasten, Roosters, Reisramen, Binnenbakken, Ramen, Kunstraat, Suiker enz. f 20,— totaal. Hilversum, Graaf Florislaan 34.

Bewaart ge uw Groentjes?

f 3.75
franco huis

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS WAGENINGEN

Enkele leden vroegen ons of we een band beschikbaar kunnen stellen, waarin ze van maand tot maand hun Groentje kunnen opbergen en waarin de hele jaargang ten slotte op keurige wijze ingebonden is.

We hebben een fabrikant bereid gevonden ons zo'n band te leveren. Deze ziet er voortreffelijk uit, het geheel is niet te onderscheiden van een in linnen gebonden boek. U zoekt het midden van het Groentje op en klemt een naald van bijzondere constructie tussen de dubbele rug van de band en het opengeslagen Groentje. Dat zit dan stevig vast.

Prettig is dat alle bladen volkomen vlak liggen, welke bladzijde U ook open slaat.

De band is uitgevoerd in fraai natuurlijnen, met titelopdruk op rug en plat.

Maar... de afname moet zodanig zijn, dat een groot aantal kan worden aangeemaakt, anders komt de band te duur. Stelt U dus prijs op zo'n band, bestel er dan enkele. Des te groter is de kans, dat we deze gelegenheid niet wegens gebrek aan belangstelling behoeven te laten voorbijgaan. Voor menig inker zal het een mooi verjaars- of St. Nicolaasgeschenk zijn waarvan hij jarenlang plezier heeft.

Maar... nu reeds bestellen om het eerste aantal te halen!

De nieuwe spaarkast

volgens het ontwerp van de Rijksbijenteeltconsulent Ir. J. Mommers valt geweldig in de smaak en de vraag is zo groot, dat menig besteller een weekje geduld heeft moeten hebben voordat hij zijn kast thuis kreeg.

Op nevenstaande foto ziet u de kast opgesteld in de tuin van het Bijenhuis. Ze is gebouwd volgens het Amerikaanse systeem: de onderdelen passen koud op elkaar. De kastverbinders, die u aan de zijkant ziet, zorgen er voor dat de bakken tijdens het reizen niet verschuiven.

De kast wordt geleverd met een praktisch en sierlijk plat dak, bekleed met prima zink.

De kast is gebouwd voor raampjes van het simplex-formaat. Men kan er dus zowel simplex-broedramen in gebruiken als de bekende ideaalraampjes voor gewapende kunstraat. Ook uw eigen simplexraampjes passen er in.

Op de tweede foto hebben we de kast even voor u uit elkaar genomen om u de onderdelen te laten zien.

De broedkamer (ingericht voor 10 simplex broedramen) heeft een vaste bodem. Zij is voor en achter dubbelwandig en voorzien van metalen draaglijsten voor de raampjes. De vliegplank vormt bij het opklappen één geheel met de voorwand van de kast en wordt gesloten met een metalen schuifje. Handgrepen

in voor- en achterwand maken het hanteren van de kast gemakkelijk.

De honingkamer is ingericht voor 10 simplexramen van broedkamerformaat, maar u kunt deze ook in honingkamerformaat krijgen. Ze is voor en achter dubbelwandig en eveneens voorzien van de praktische handgrepen.

Reisraam-separator: als het vliegplankje naar binnen wordt geklapt doet de separator dienst als reisraam.

Plat dak, bekleed met prima zink.

De voerbak (rechts onder op de foto) heeft een inhoud van 8 liter. U kunt er zowel snel als langzaam mee voeren.

De bijenruimte is afgesloten met een glasplaatje, zodat u bij het vullen van de voerbak geen bijen omhanden hebt. De voerbak bedekt de gehele broedkamer, het voer blijft daardoor warm. De voerbak is van binnen bekleed met een waterdichte substantie, zodat lekken uitgesloten is.

De dekplank vervangt het kleedje; de bijen kunnen over de toplatten heenlopen. Een hygiënische oplossing, die bovendien het voordeel heeft dat wasmotten nergens een heenkomen kunnen vinden.

En hier volgen de prijzen:

Broedkamer met vaste bodem, zonder raampjes, met dekplank en dak, de ideale combinatie voor de beginner, die een zwerm in de kast wil herbergen en zich later langzamerhand de verdere toebehoren wil aanschaffen	f 19,-
Broedkamer met vaste bodem, zonder raampjes	f 10,-
Dekplank	f 2,-
Dak met zink	f 7,-
Honingkamer, broedkamerformaat, zonder raampjes	f 7,50
Honingkamer, honingkamerformaat, zonder raampjes	f 5,-
Reisraam-separator	f 2,25
Voerbak met glas	f 6,75
10 Simplex broedkamerraampjes	f 2,-
10 Simplex honingkamerraampjes	f 1,95
10 Ideaalraampjes, broedkamerformaat, voor gewapende kunstraat	f 3,50
10 idem honingkamerformaat	f 3,50
Kunstraat per kg (ongeveer 19 vellen broedkamerformaat of 30 vellen honingkamerformaat)	f 6,50
Gewapende kunstraat voor Ideaalraampjes, (ongeveer 19 vellen broedkamerformaat of 30 vellen honingkamerformaat) per kg	f 7,50
20 afstandblikjes	f 0,40

De kast en alle onderdelen zijn meubelmakerswerk, vervaardigd van het beste hout, oer-solide en glad als een eikel, een sieraad voor de tuin en... u beleeft er een mensenleef-tijd plezier van!

Al onze prijzen zijn vrijblijvend !

Tel. 2863

Giro 1171

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS WAGENINGEN